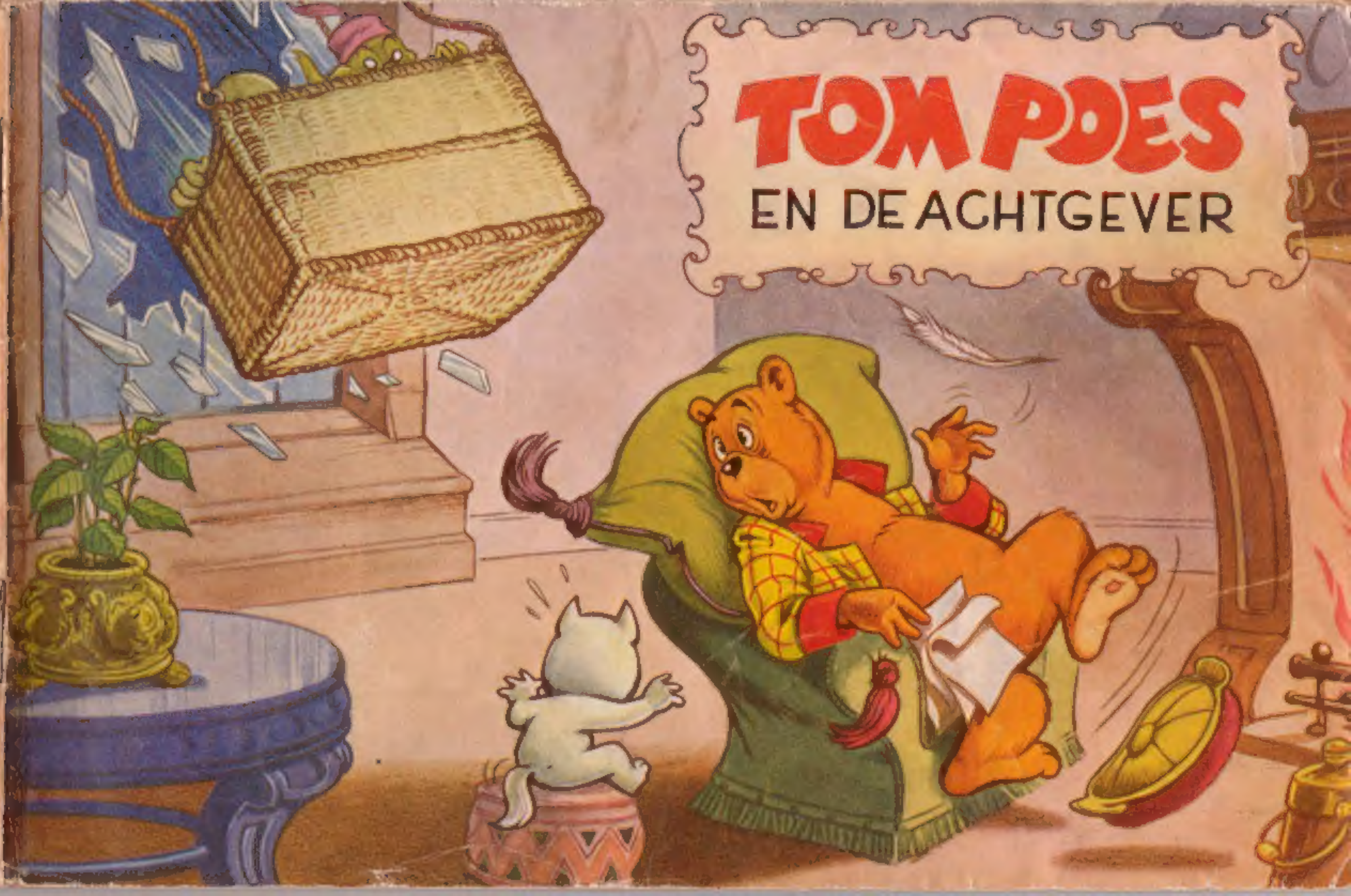

TOM POES
EN DE ACHTGEVER

DE AVONTUREN VAN TOM POES EN HEER BOMMEL

Nummer IV

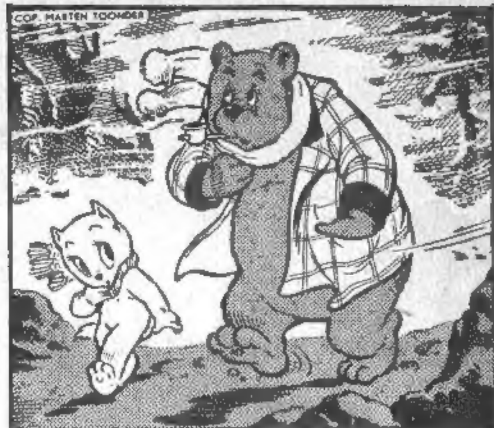
Tom Poes en de Achtgever

TOM POES EN DE ACHTGEVER

Dit is het laatste deeltje van de vier Tom Poes-boekjes, die op Niemeijer-waardepunten verkrijgbaar zijn.

Ook de deeltjes één, twee en drie zijn nog verkrijgbaar zo lang de voorraad strekt. Zie hiervoor de laatste binnen-pagina van dit boekje.

Al dagen lang gierde er een oosterstorm over het land, die koud door alle kieren drong en de vlammen in de haard naar beneden sloeg. De bomen zwiepten in de wind en de neergutsende regen maakte het uitzicht grijs en vreugdeloos. Tegen de avond brak het zwerk echter, zodat een waterige zonsondergang mat over het dak van Bommelstein speelde.

Heer Ollie sloeg een warme das om en begaf zich naar buiten om een weinig door te waaien. Hijgend beklom hij een heuvel en staarde naar de jagende wolkenvelden terwijl hij in zichzelf prevelde.

Zo trof Tom Poes, die ook aan het wandelen was, hem aan.

„Dag heer Bommel!" riep hij vrolijk. „Is het niet te koud voor U?"

„Te koud?" vroeg heer Ollie gestoord. „Hoe kom je daarbij? Integendeel, jonge vriend. Dit grootse natuurgebeuren verwarmt mijn hart, als je begrijpt wat ik bedoel. Trouwens, je stoort me!"

„Dat spijt me," zei Tom Poes. „Maar waarom stoor ik? U doet toch niets?"

„Ik mijmer," legde heer Bommel uit. „Grote gedachten stormen door mijn geest."

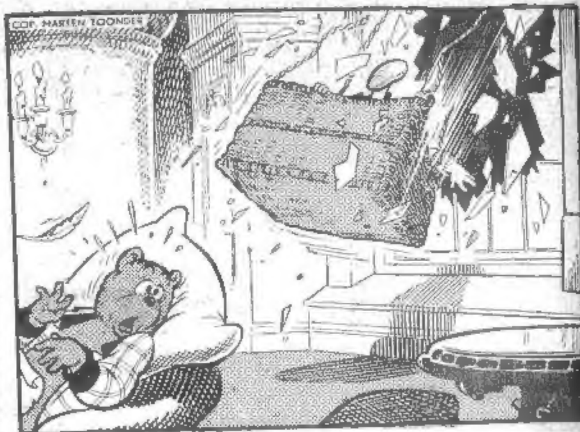
„O," zei Tom Poes onthutst.

„Juist," hernam de ander. „Hier wordt het nietige schepsel sprakeloos. Zie je die wolkgevaarten? Heb je er wel eens aan gedacht, waar die vandaan komen? Dringt het wel tot je door, over hoeveel verre landen die voortgedreven zijn? Ach, als die wolken spreken konden. Maar ik zie aan je gezicht, dat je me niet begrijpt. Voor zoiets moest je een dichter zijn, zoals ik, dan zou je voelen, dat deze wind een boodschap inhoudt!"

„Hm," zei Tom Poes. Hij wist niet, dat heer Ollie meer gelijk had, dan hij zelf wel wist....

Heer Bommel nodigde Tom Poes uit mee naar huis te gaan om een eenvoudig, doch voedzaam avondmaal te nuttigen. Toen ze nu, na het eten, bij het warme vuur zaten en naar het geloei van de wind luisterden, nam heer Ollie veder en papier en sprak:

„Wees stil, jonge vriend en stoor me niet. Ik voel een gedicht komen."

„Een gedicht?" herhaalde Tom Poes vol bewondering.

„Juist," hernam heer Bommel peinzend. „De storm heeft me gegrepen. Ik heb dit grootse natuurgebeuren innerlijk verwerkt en nu ga ik het opschrijven; „Mijmeringen van een Heer bij Oostenwind", heet het. Luister:

„De wind snerpt uit het Oosten
En fluit door raam en deur
Als wilde hij mij troosten
Met wat bloemengeur . . . ."

Zo sprekende beschreef hij met krullende halen het witte blad, doch hij hield plotseling op, toen Tom Poes snoof.

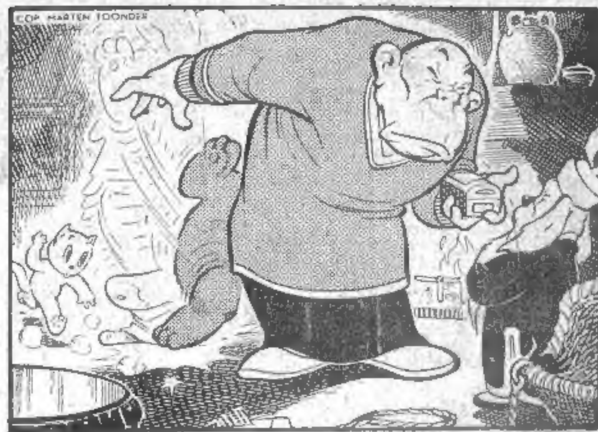
„Waarom lach je?" vroeg hij scherp.

„Om die bloemengeur," zei Tom Poes. „Het rijmt wel, maar ik vind niet, dat er veel troost in dat snerpen en fluiten zit. En geur trouwens ook niet."

„Zo," hernam heer Ollie uit de hoogte. „Weet jij het weer beter? Vertel me dan eens, wat de Oostenwind wèl meebrengt, als je begrijpt wat ik bedoel . . . ."

Op dat moment klonk er een luide slag. Een van de vensters vloog in scherven en temidden van storm, hagel en glas vloog er een groot voorwerp de kamer in. Wat het was, was niet duidelijk te zien, maar in ieder geval géén bloemengeur . . . .

Heer Bommel en Tom Poes bekwamen slechts langzaam van de schrik. Verbijsterd keken ze naar het voorwerp, dat met zoveel kracht door de storm naar binnen was geslingerd en dat bij nadere beschouwing de mand van een luchtballon bleek te zijn. Deze mand was niet leeg. Toen de echo's van de slag waren weggestorven, begon hij te ritselen en voor hun verbaasde ogen rezen er nu twee vreemdelingen uit op. De grootste van het tweetal keek wat zoekend rond, alsof hij iets zocht. Toen stapte hij over de rand, trad op heer Ollie toe en voordat deze iets had kunnen zeggen, tilde hij hem met stoel en al boven het hoofd. Waarom hij dat deed werd duidelijk, toen hij een klein kistje opraapte, dat door de schok uit de mand geslingerd was en onder heer Bommel's zetel was terecht gekomen.

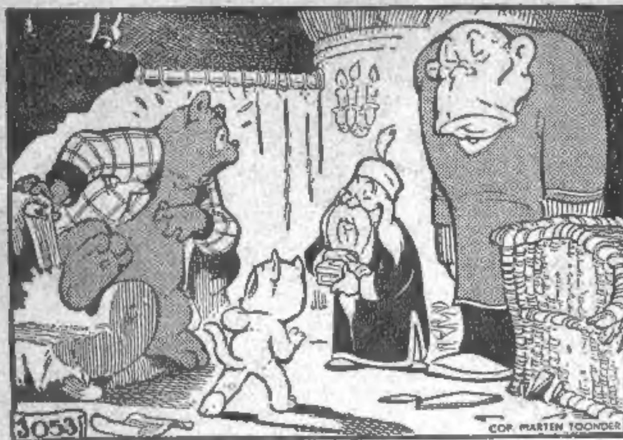
„Ngang poe pé," sprak hij, terwijl hij de stoel liet vallen. „Ratsjang kwing kô!"

Met deze woorden overhandigde hij het doosje met een beleefde buiging aan zijn metgezel — een tengere grijsaard, die het gebeuren glimlachend had gadegeslagen.

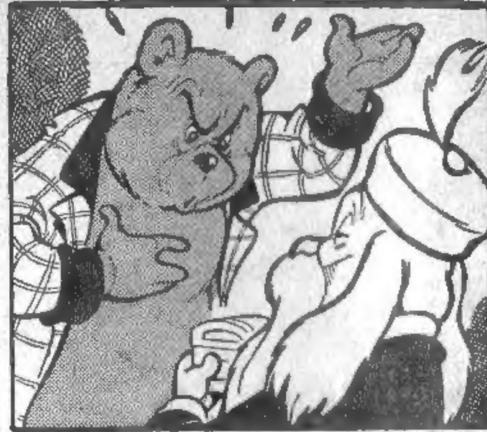
Heer Ollie lachte niet. De smak, waarmee hij op de grond was terecht gekomen, had hem geheel buiten zichzelf gebracht, zodat hij nu tierend en brullend tussen de veren van zijn zetel lag.

„Verschoon ruw optreden," sprak de bejaarde vreemdeling. „Verschoon ruw breken van glazen ruit. Verschoon evenzeer ruw binnendringen in verheven rust . . . . "

„Oeah!" brulde heer Bommel. „Ik . . . . ikkik zal je ver. . . . verschonen! Houmevast, Tom Poes, of ik bega een ongeluk!!"

„Wat is dat voor een manier om door het venster van een heer naar binnen te dringen?" zo riep Heer Bommel verder. „En wat betekent het, dat deze opgeschoten lummel mij hier met stoel en al tegen de grond kwakt om een doosje op te rapen?"

„Zijn geen manieren," gaf de tengere grijsaard toe. „De edele heer moet optreden van nederige I Oen verschonen. Hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren."

Heer Bommel wilde uitvallen, doch de ander hief kalmerend een hand op en hernam:

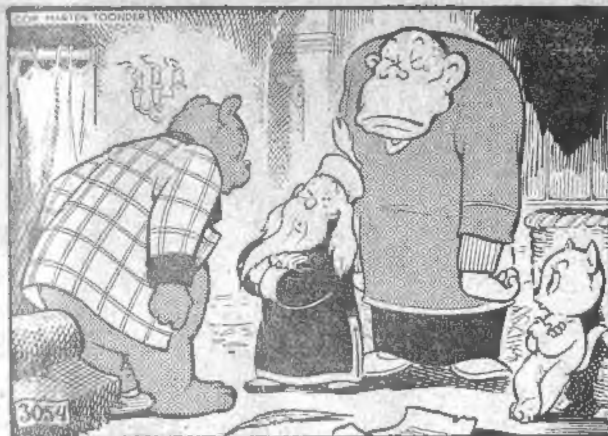
„Hier voor U staan de onwaardige Ping Po, opperschatbewaarder van het Rijk van het Midden — en de nederige I Oen, dienaar van de schatkistsleutel. Deze beide onbekwame ambtenaren waren gezeten in een luchtballon, met het doel om de schatten van de verheven keizer in veiligheid te brengen. Een grote Oosterstorm greep hun onaanzienlijk luchttuigje en voerde het naar het Westen — tot in het land van de barbaren. Daar werd de ballon door de wind tot flarden geblazen en de rieten mand werd op ruwe wijze door de fraai-gesneden glasruit van uwe excellentie geworpen!"

„Zo!" zei heer Bommel grimmig. „En waarom gooide die Oen mij op de grond?"

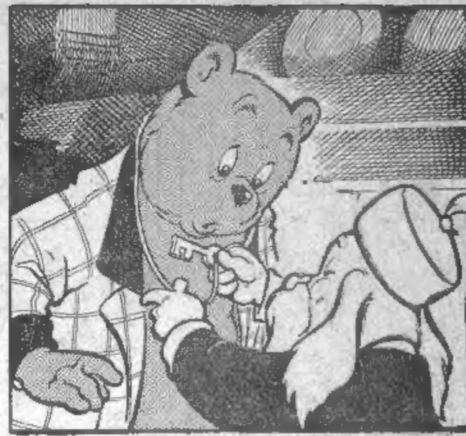
„Om de schatten op te rapen," zei Ping Po, op het doosje wijzend. „De nederige I Oen heeft als opdracht om de schatten te bewaken — en hij vat zijn opdrachten heel ernstig op. Hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren."

„Zo!" riep heer Ollie. „Maar ik niet! Ik ben opgevoed door mijn goede vader — en daar houd ik mij aan. Ik wens in mijn eigen huis netjes behandeld te worden, ook door schatbewaarders!"

„Dat van die schatten begrijp ik trouwens niet," zei Tom Poes. „Er bestaat helemaal geen keizer meer in het Rijk van het Midden."

„Dat is juist," zei Ping Po zuchtend. „Er bestaat geen keizer meer in het Rijk van het Midden. Daarom zijn wij, onbekwame ambtenaren, in een luchtballon gestapt. In het ongelukkige vaderland waart de draak van de revolutie rond en het zou immers vreselijk zijn wanneer het eenvoudige volk de schatten in handen kreeg?"

„Waarom?" vroeg Tom Poes.

De opperschatbewaarder sloot — pijnlijk getroffen — de ogen.

„Het eenvoudige volk zou de schatten misbruiken," prevelde hij. „Het weet immers niet, wat schoonheid is?"

„Nee," zei heer Ollie, „dat moest je weten, Tom Poes. Alleen een heer weet met schatten om te gaan. Vraag niet zulke domme dingen, jonge vriend!"

De grijsaard opende de ogen weer en wierp een warme blik op de heer Bommel.

„Ach!" sprak hij. „Uw verheven wijsheid verwarmt mijn eenzaam hart. De storm uit het Oosten heeft mij dan toch op de goede plaats gebracht. U bent de heer, die ik nodig heb."

„Zo is het," gaf heer Ollie toe. „Een Bommel kent zijn taak en niemand zal vergeefs een beroep op hem doen."

Ping Po dacht even na. Toen bukte hij zich een weinig en trok een koord van zijn hals, waar een gouden sleutel aan hing.

„De schatkistsleutel," verklaarde hij. „Wie de sleutel heeft, beheert de schat. En wie zou waardiger zijn om de sleutel te dragen dan de grote mandarijn Bom-Mel, wiens woorden overvloeien van wijsheid? Ik, onwaardige, buig me voor hem in het stof."

Met deze woorden hing hij het koord om de hals van heer Ollie, die het gebeuren verbaasd, doch met grote voldoening gadesloeg.

„Beheer de schatten goed, o edele!" besloot de Oosterling. „Het is een verheven, doch moeilijke taak. Te moeilijk voor de onbekwame en bejaarde Ping Po."

Heer Bommel keek met een glimlach naar het gouden sleuteltje om zijn hals en mompelde iets over het mooie van het heerzijn. Doch toen merkte hij, dat de geweldige I Oen, die tot nu toe niets gezegd had, achter hem was gaan staan. Het was duidelijk, dat hij dit wat griezelig vond.

„Heb geen angst," zei Ping Po geruststellend. „De nederige I Oen is slechts een achtgever. Hij hoort bij het schatkistsleuteltje en volgt alleen de bevelen op van de drager daarvan. Hij zal U blindelings gehoorzamen wanneer U „geef acht!" zegt, want hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren, die hem ook het spreken heeft geleerd."

„O . . ." zei heer Ollie twijfelachtig. „Is 't waar?"

„Tot Uw orders," sprak nu I Oen met bronzen stem.

„Ziet U?" hernam de grijsaard. „Zolang U hem bij U hebt, hoeft U geen geweld te vrezen!"

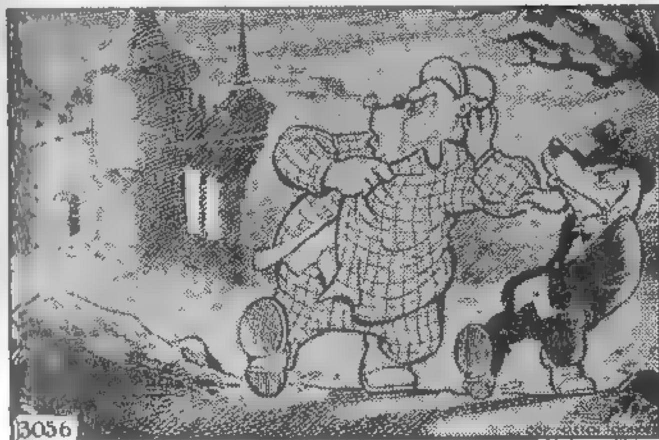
„Hm," zei Tom Poes. „Ik weet het niet, heer Bommel, maar ik geloof, dat U deze betrekking maar beter niet kunt aannemen. Er komen alleen maar moeilijkheden van. Wat moet U met die schatten? U hebt toch zelf geld genoeg?"

„Je praat naar dat je verstand hebt," zei heer Ollie berispend. „Geld speelt geen rol voor iemand van mijn stand, dat weet je. Dit gaat niet om geld, maar om de eer, als je begrijpt wat ik bedoel!"

„U spreekt woorden van wijsheid!" prees de oude. „Het gaat niet om geld, het gaat om schatten! Kijk."

Nu opende hij het slot van het kistje en hief het deksel op, zodat een felle gloed van robijnen, smaragden en brillianten heer Bommel's gelaat belichtte.

„De ster van het Oosten," hernam hij ontroerd. „De zon van het Midden, de steen der wijzen, de groene vlam en het rode vuur . . . alles zit er in. Het is niet de hoeveelheid maar het is de kwaliteit, die het doet. Beheer de schatten goed, o, grote mandarijn!"

Door nacht en ontij liepen inmiddels twee duistere figuren over de weg, die naar Rommeldam leidde. Het waren zakenlieden, die betere dagen gekend hadden, doch die door de belastingen en verkeerde beleggingen geheel aan lager wal geraakt waren. Nu voorzagen ze in hun onderhoud door een handel in ongeregelde goederen — een kommervol bestaan in een tijd, dat alle goederen geregeld zijn. Vol afgunst staarden ze dan ook naar de feestelijk verlichte vensters van slot Bommelstein.

„Die Bommel laat het weer breed hangen," sprak de grootste, die Bul Super heette.

„Zo is het baas," gaf de ander, die gewoonlijk Hieper genoemd werd, toe. „Zullen we eens gaan kijken? Misschien kunnen we iets met hem afsluiten."

„Hm," mompelde zijn compagnon. „Dat zie ik niet zo gemakkelijk. Die kapitalisten zitten op hun geld. Ze zijn gierig, Hiep. Kijk maar, hij heeft een gebroken ruit en hij is natuurlijk te zuinig om er een nieuwe in te laten zetten."

„Treurig," zei Hieper. „Een gebroken ruit! Dat vraagt om een inbraak. Hoe licht zouden een paar arme drommels niet in de verleiding kunnen komen om er in te klimmen? Zoiets moest verboden worden!"

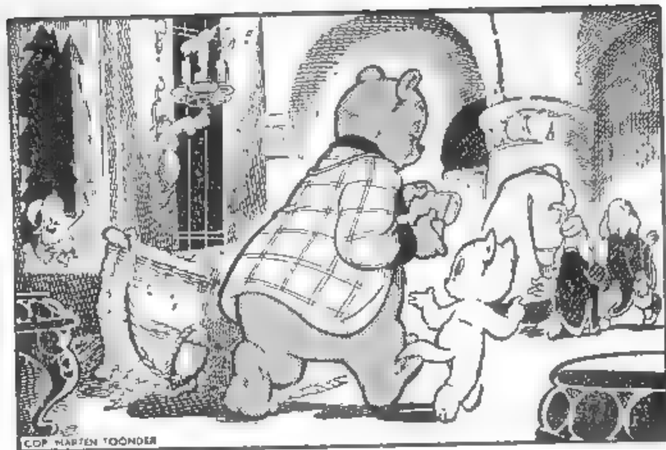
„Je zegt het!" gromde Super. „Het is zondig om arme sukkels in de verleiding te brengen. Zo'n Bommel is een gevaar voor de maatschappij!"

Aldus sprekend slopen de beide heren omzichtig naar het venster en loerden naar binnen. Sprakeloos staarden ze geruime tijd naar de flonkering van de juwelen in het doosje, dat heer Ollie vasthield — en toen schraapte Super moeilijk zijn keel.

„Een gevaar voor de maatschappij," fluisterde hij. „Het is verkeerd verdeeld, jochie! De een heeft alles en de ander niets."

„Zo is het, baas," siste Hieper. „Daar moet iets aan gedaan worden."

Toen heer Ollie lang genoeg naar de schatten gestaard had, sloot hij met een zucht het kistje en belde de bediende

„We hebben gasten, Joost," sprak hij „Maak even de logeerkamers in orde, als je wilt "

„Tot Uw dienst, heer Olivier," zei de trouwe knecht. „Maar als U mij toestaat — ik heb de heren niet horen binnenkomen. Is de bel soms stuk?

„Ze kwamen door het venster," zei heer Bommel achteloos. „In een mand. En nu je het er toch over hebt: de ruit is een beetje kapot gegaan. Laat er morgen even een nieuwe inzetten en houd vannacht een oogje in het zeil. Er zouden licht inbrekers kunnen komen en dat zou vreselijk zijn. Ik ben opperschatbewaarder geworden, als je begrijpt wat ik bedoel."

„Mijn gelukwensen," zei de bediende vormelijk. „Maar dat oog in het zeil gaat boven mijn krachten, als U mij toestaat. Ik heb mijn slaap nodig "

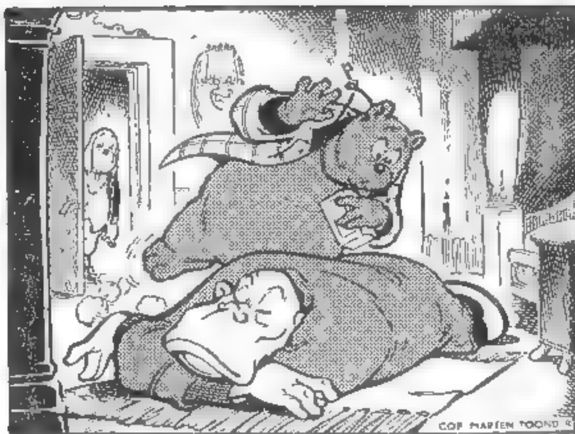
„Geen blaam voor slaperige dienstknecht," zei nu Ping Po. „De nederige I Oen zal waken; hij geeft acht, wanneer hem dat opgedragen wordt, want hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren "

„Dan is alles dus prachtig geregeld," hernam heer Ollie. „Komaan, wijs de heren hun vertrekken, Joost. Het tocht hier."

Opgeruimd volgde hij het groepje, dat achter de knecht aan de deur uitdromde. De bezwaren en het zorgelijk gepraat van Tom Poes wuifde hij achteloos terzijde en hij was zo voldaan over alles, dat hij zelfs geen blik meer op het kapotte raam wierp.

En dat was jammer, want voor een oplettend toeschouwer was naast de versplinterde sponning duidelijk het ongunstige gelaat van Bul Super zichtbaar. De schurk loerde hatend naar binnen, zonder acht te slaan op de Oosterstorm, die aan hem rukte .

Onder het neuriën van een vrolijk wijsje beklom heer Bommel de trap. Hij voelde zich zeer voldaan en dat was geen wonder. Niet iedereen wordt zo maar tot beheerder van de schatten van het Oosten benoemd. Voor zoiets moet men een Bommel zijn, dat is duidelijk. Opgewekt had hij Tom Poes welterusten gewenst en nu was hij op weg naar zijn slaapvertrek met het juwelenkistje onder de arm.

Doch boven werd hij tegengehouden door Joost.

„Excuseer, heer Olivier," sprak de trouwe knecht. „Ik heb de heren hun kamers gewezen, met Uw welnemen, maar de heer Oen wenste er geen gebruik van te maken!"

„Niet?" vroeg heer Bommel, verbaasd de wenkbrauwen fronsend.

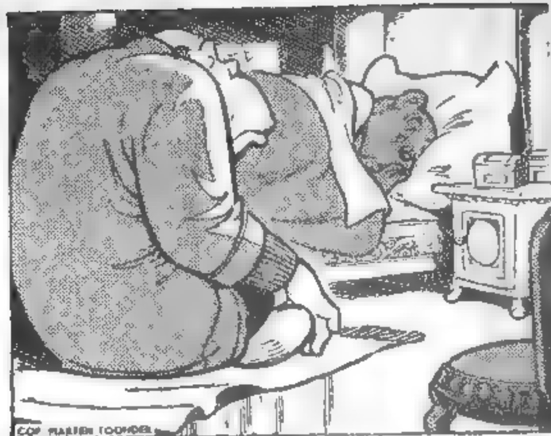
„Nee," hernam Joost. „Hij begaf zich naar Uw kamer. Zéér vrijpostig, als U mij toestaat. Zoiets komt voor een goed getrainde bediende niet te pas."

„Dat komt inderdaad niet te pas!" riep heer Ollie uit. „Ik zal hem op z'n nummer zetten!"

Met deze woorden betrad hij fors zijn slaapvertrek en struikelde zodoende over de nederige I Oen, die zich op een matje voor zijn bed had uitgestrekt. Met een dreun kwam hij op de vloer te land en het zag er even naar uit, dat hij een driftaanval zou krijgen. Doch toen gleed er een zachte trek over zijn gelaat en glimlachend wendde hij zich om naar Joost.

„Kijk," sprak hij, „dat is nu eens trouw! Hier ben ik, een eenzaam heer, gebukt onder de geweldige zorgen voor de schatten van het Oosten. Maar is er een toegewijd iemand, die aanbiedt om deze last te helpen dragen? Neen! Mijn beste vriend Tom Poes en mijn bediende Joost gaan zorgeloos zingend naar bed en ik zou er alleen voor staan, wanneer deze vreemdeling er niet was. Hij beschermt mij zelfs in mijn slaap. Dit is leerzaam, Joost! Ik hoop, dat je er een voorbeeld aan zult nemen!"

Heer Bommel ging op de rand van zijn bed zitten en keek welwillend naar I Oen De kolossale dienaar van de schatkistsleutel was na de val van zijn meester wat over eind gekomen en keek onbewogen terug

„Het is prettig, dat je me zo goed wilt beschermen," sprak heer Ollie. „Een heer ziet dat graag."

„Tot Uw orders," zei de ander kort

„Kom," hernam heer Bommel, „zo moet je dat niet zien. Dat was geen order — alleen maar een prijzend woord."

„O," zei I Oen. Hij dacht ingespannen na om dit te verwerken en vroeg toen: „Anders nog iets van Uw orders?"

Heer Ollie begon wat ongeduldig te worden. Het was zijn bedoeling geweest, om de vreemdeling in een minzaam gesprek enigszins op zijn gemak te stellen, maar hij begreep, dat hij zo niet verder kwam.

„Kan je over niets anders praten, dan over orders?" vroeg hij

„Nee," antwoordde I Oen na enig peinzen

„Maar dat is toch vreselijk!" riep heer Bommel uit. „Iemand die zo'n verre reis gemaakt heeft in een luchtballon en die de schatten van de keizer heeft bewaakt en die alleen maar over orders kan praten! Of versta je mijn taal soms niet?"

„Alleen orders," zei de ander berustend

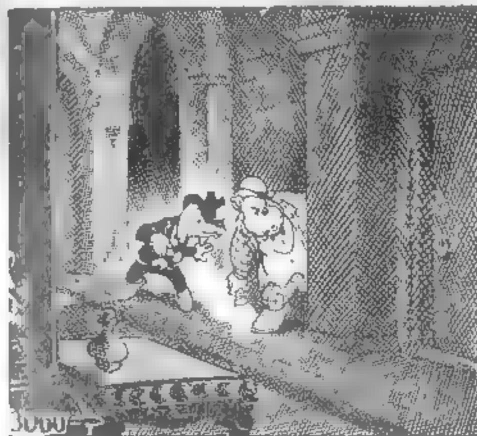
Het is geen wonder, dat heer Ollie boos werd. Hij wilde uitvallen, maar op het laatste moment herinnerde hij zich, dat de brave borst het spreken en denken had geleerd van een wachtmeester der huzaren en daarom beheerste hij zich. Knorrig kroop hij onder de dekens

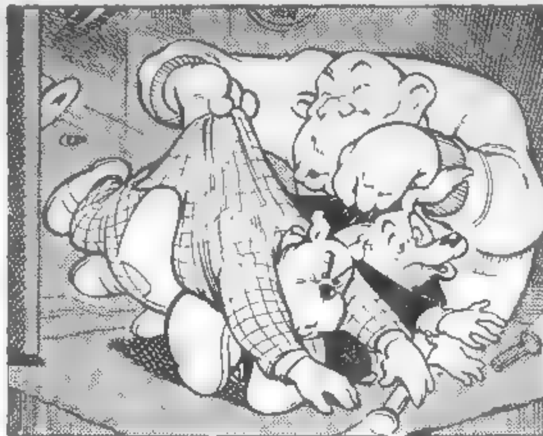
„Goed," besloot hij. „Dan maar orders Eh. geef acht!"

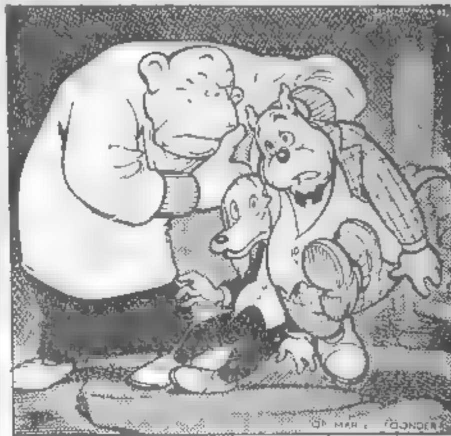
I Oen ging rechtop zitten en er verscheen een oplettende blik in zijn ogen.

„Zorg er voor, dat mijn nachtrust niet gestoord wordt!" beval heer Bommel. „Begrepen?"

„Zorgen, dat nachtrust niet gestoord wordt," herhaalde de dienaar. „Anders nog iets van Uw orders?"

Toen alles donker was geworden en er in slot Bommelstein niets meer te horen was dan het huilen van de wind door het kapotte venster, trokken Super en Hieper aan het werk. Geluidloos lieten ze zich door het raam naar binnen glijden, ontstaken een paar dievenlantarens en tripten op de tenen de kamer door en de trap op.

„Waar gaan we naar toe, baas?" fluisterde Hieper. „Staat de brandkast hier ergens?"

„Ach wat, brandkast!" siste Super. „Die bolle heeft de doos met juwelen mee naar boven genomen. Ik wil wedden, dat hij op zijn nachtkastje staat. Hier is zijn slaapkamer, Hiep! Zachtjes naar binnen – en als hij wakker wordt een tikje op zijn schedel, je weet het!"

Zo sprekende opende hij voorzichtig de deur en stapte naar binnen, gevolgd door zijn compagnon. Doch nu wachtte hun een vreselijke verrassing. Achter de drempel struikelden ze over de voeten van iemand die daar op een mat zat. Voordat ze echter dreunend op de grond konden vallen werden ze door een paar enorme handen gegrepen zodat ze machteloos in de lucht hingen.

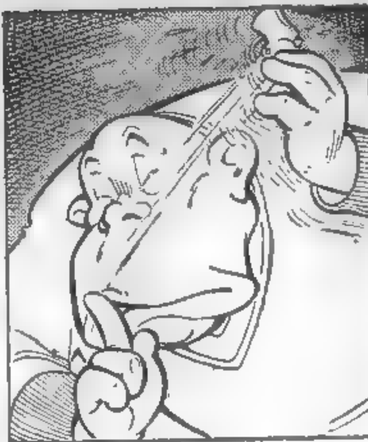
Super begon op een akelige wijze met de tanden te knarsen en Hieper stiet enkele grommende geluiden uit, doch toen ze enigszins aan de duisternis waren gewend en zagen wie ze voor hadden, werden ze vreemd kalm.

„D-doe m-me n-niets, baas," stamelde Hiep haast schreiend. „Ik k-kan het n-niet helpen ... Snup heeft m-me overgehaald! Hij w-wilde ..."

„Sst!" fluisterde de wachter dringend. „Nachtrust niet storen! Stil wezen!"

Met deze woorden zette hij de beide afgezakte zakenlieden behoedzaam op de benen en legde de vinger tegen de lippen.

Bul Super had zich al spoedig over de eerste schrik heengezet. Een enkele blik overtuigde hem er van, dat heer Bommel rustig sluimerde, zodat hij dus alleen maar met deze uit de kracht gegroeide vreemdeling te maken had.

„Een goedaardige dwaas, zo te zien," overlegde de geslepen zakenman bij zich zelf en deze gedachte gaf hem moed. Met een snelle beweging trok hij een revolver die hij op I Oen richtte.

„Handen omhoog!" gromde hij. „Ga tegen de muur staan, lummel!"

„Ssttl" siste de aangesprokene. „Niet schieten maken. Nachtrust niet storen!"

En voordat Super begreep wat er gebeurde, had hij hem het wapen ontwrongen.

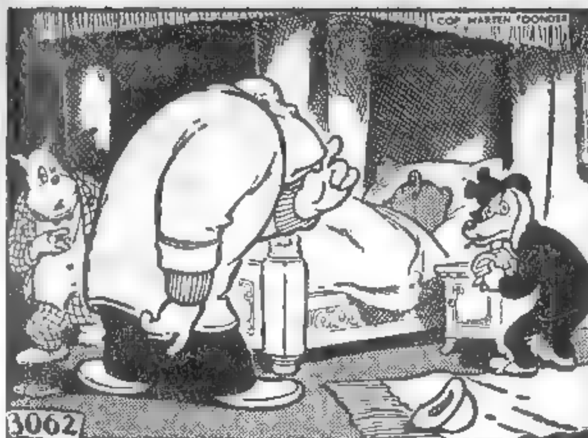
„Oempf!" stamelde de schurk. Hij deinsde achteruit en hief de handen boven het hoofd. „Ik geef me over," zei hij toonloos. „Bel de politie maar op, lafaard! Met zo'n schietijzer durf je, huh?"

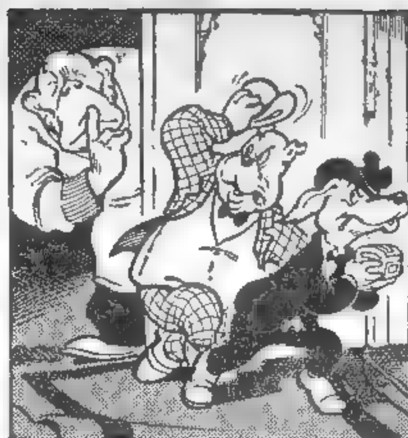
„Sstt!" fluisterde I Oen dringend. „Slapen laten!"

Met deze woorden verfrommelde hij de revolver tot een vormloos balletje, dat hij achteloos op het kleedje liet vallen. Dat schokte Super zozeer, dat hij sprakeloos bleef staan. Doch Hieper, die soms zeer snel denkt, begon de gedachtengang van de toegewijde dienaar te begrijpen.

Hij sloop op zijn tenen naar het nachtkastje en greep het kistje met de schatten, dat daar naast heer Ollie's bed stond.

„Kom baas," lispelde hij toen, „we moeten weer eens gaan."

Op het geluid van Hieper's stem draaide I Oen zich snel om. Super kreunde. Hij verwachtte, dat zijn maat nu krachtig in het nekvel zou worden gegrepen, doch inplaats daarvan legde de bewaker de vinger op de lippen en fluisterde nadrukkelijk, „Ssssttt!"

„Ja, ja," lispelde Hieper, „Ik zal stil zijn, hoor! Kom baas, dan gaan we maar weer eens."

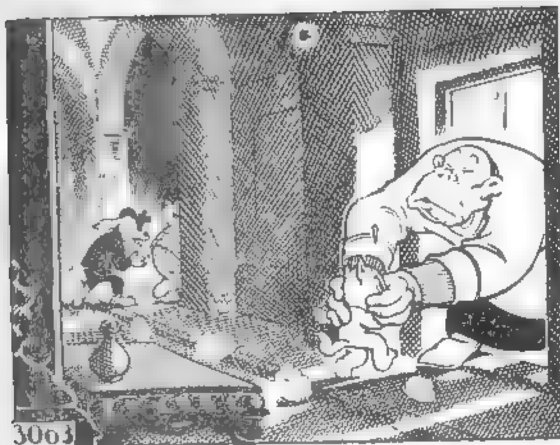
Hij klemde het schatkistje stevig onder de arm en liep naar de deur, die I Oen voor hem openhield. Super volgde zéér verbaasd. Het begon tot hem door te dringen dat dit een bijzonder soort wachter was, die meer op stilte dan op schatten gesteld was.

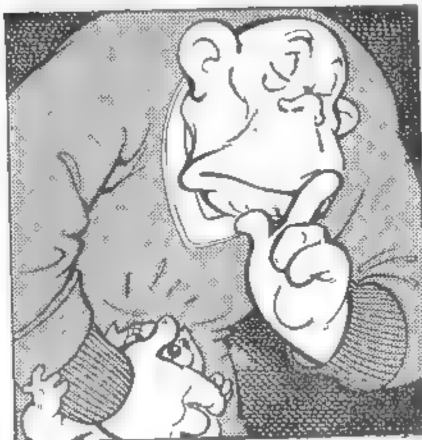
Hij wist natuurlijk niet, dat I Oen zich strikt aan zijn orders hield en daarom versleet hij hem voor een goedaardige gek, die men naar goeddunken in het ootje kon nemen.

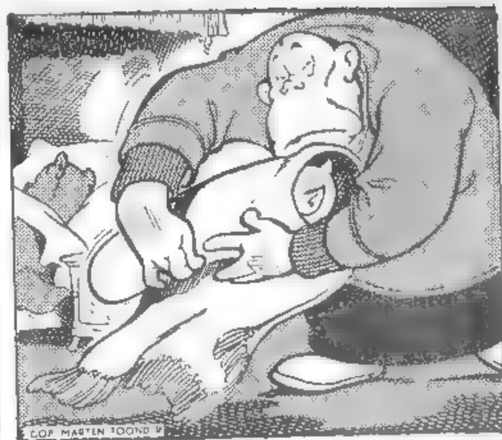
„Goede avond," fluisterde hij, de hoed lichtend. „Doe mijn groeten aan je baas, kleintje — en zorg vooral, dat hij niet gestoord wordt!"

„Tot uw orders," gromde I Oen. Hij oogde de beide wegtrippende indringers een ogenblik na en stond op het punt de deur te sluiten toen er iets onverwachts gebeurde.

Uit een nis stapte Tom Poes te voorschijn. Die was gewekt door de zachte geluiden in heer Ollie's kamer en omdat hij nu eenmaal wantrouwig van aard is, had hij besloten om eens te gaan kijken. Zo stond hij nu plotseling voor de ontaarde zakenlieden . . . . .

Tom Poes begreep, dat hij snel iets moest doen om een misdaad te voorkomen.

„Vlug I Oen!” riep hij. „Grijp ” De rest van zijn woorden ging over in een benauwd gemompel, want de gespierde bewaker was ijlings toegeschoten en legde hem een hand op de mond.

„Sstt!” fluisterde hij. „Nachtrust niet storen!”

„Héél goed!” prees Super. „Jij zult het ver brengen, hoor!”

Giechelend volgde hij zijn maat, die op de tenen de trap afsnelde en Tom Poes, die wanhopig worstelde om los te komen, hoorde hen in de verte verdwijnen.

„Houd ze tegen!” riep hij gesmoord. „Ze gaan er met de schatten vandoor! Sufferd, laat me los!”

Er verscheen een zorgelijk trekje op het anders zo onbewogen gelaat van I Oen. Het rumoer en gespartel van Tom Poes waren in strijd met zijn orders en dit verontrustte hem. Daarom maakte hij zijn greep wat steviger en betrad met grote omzichtigheid opnieuw de slaapkamer. Door middel van enkele handdoeken beëindigde hij het binnensmonds geprevel en daarop rolde hij zijn gevangene zorgzaam in een matje.

Alles was nu weer stil in het slot Bommelstein en de gehoorzame dienaar zette zich geluidloos op de grond voor heer Bommel's sponde om het daglicht af te wachten.

De volgende morgen was de zon reeds geruime tijd boven de horizon, toen heer Bommel ontwaakte. Hij sloeg de ogen op en liet zijn lodderige blik op de onbewegelijke gestalte van I Oen rusten. Toen zuchtte hij tevreden.

„Dat was een verkwikkende nachtrust," mompelde hij. „Het is voor een heer veel waard om te weten, dat hem niets gebeuren kan, wanneer hij sluimert. Vooral wanneer hij de bewaker van grote schatten is. Want dan zijn de zorgen zwaar! Je hebt goed opgepast, I Oen!"

„Tot Uw orders," prevelde de dienaar.

„Als jij er niet geweest was zou ik de hele nacht geen oog hebben dichtgedaan," hernam heer Ollie. „Uren lang zou ik hebben rondgetobd, vol zorgen over inbrekers."

Zo sprekende zocht zijn oog als vanzelf het nachtkastje, waarop hij zijn schatkist had neergezet — en nu slaakte hij een akelige kreet.

„Weg!" riep hij. „De doos is weg! Waar is hij?"

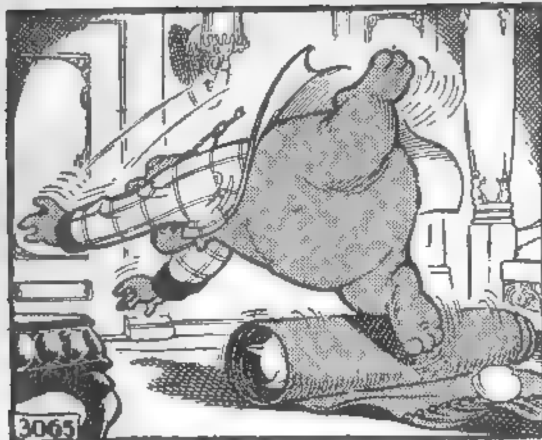
I Oen haalde de schouders op, zodat heer Bommel buiten zichzelf geraakte. Tierend liet hij zich uit zijn bed glijden en schoot in zijn jas.

„Praat dan toch!" schreeuwde hij. „Waar is dat kistje? Wie heeft het weggehaald? Zeg wat, zit daar niet zo!"

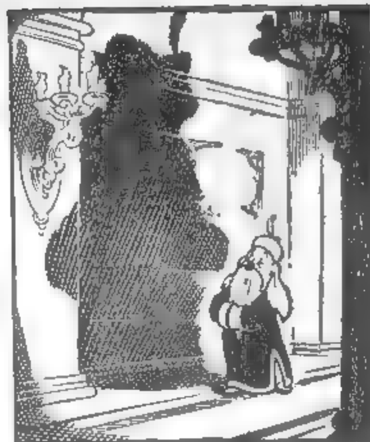
„Dieven meegenomen," zei de ander kort.

„Dieven!" krijste heer Ollie. „En dat zeg je maar zo, alsof het gewoon is. Waarom heb je niets gedaan? Waarom heb je de schatten niet bewaakt?"

„Orders," legde I Oen uit. „Orders zijn. Nachtrust niet storen. Orders zijn orders."

Enkele ogenblikken was heer Bommel geheel sprakeloos. Hij stond hier plotseling tegenover een denkwijze, die geheel nieuw voor hem was. Zijn woede spatte uit elkaar op de strenge logica van I Oen en liet hem ontredderd achter. Met een gesmoorde kreet snelde hij naar de deur om Tom Poes te gaan roepen, doch in zijn verblinding struikelde hij over een opgerold matje, dat voor zijn bed lag.

Dreunend smakte hij tegen de grond, terwijl het kleedje zich ontrolde en ten slotte de door handdoeken gebonden gedaante van Tom Poes vertoonde.

Heer Ollie staarde met benevelde blikken naar zijn jonge vriend.

„T-Tom P-poes," stamelde hij. „W-wat is er g-gebeurd? W-wat betekent dit toch allemaal? Z-zeg d-dan toch iets! L-lig daar niet zo stil!"

„Brmpf!" zei Tom Poes vanuit zijn windsels.

Heer Bommel kwam overeind en begon met sidderende vingers de doeken te verwijderen, terwijl I Oen onbewegelijk toekeek.

Het lawaai van de val was echter niet onopgemerkt gebleven. De opperschatbewaarder Ping Po, die in een logeerkamer boven heer Ollie's slaapvertrek rustte, werd er door gewekt en hij begaf zich snel doch waardig naar beneden.

„De verheven Bom-Mel raast en tiert en maakt dreunende geluiden!" prevelde hij. „Hij stoort de slaap van de nederige Ping Po — en dat betekent onheil. Want de wijze zal zijn gast niet storen voor een zaak van klein belang. Er moet iets rampzaligs gebeurd zijn!"

Waardig liep hij naar heer Ollie's kamer om te onderzoeken wat er gebeurd was. Doch voordat hij had kunnen kloppen werd de deur opengerukt om doorgang te verlenen aan de opgewonden figuren van zijn gastheer en Tom Poes.

Op het zien van de opperschatbewaarder hielden ze hun vaart in.

„Gelukkig, dat U er bent!" riep heer Ollie. „Er is iets ergs! De schatten zijn gestolen!"

„De zon moge Uw dag verlichten," zei Ping Po met een kleine buiging.

„Oh.... eh, ja, ja," hernam heer Bommel. „Maar de schatten zijn vannacht gestolen door een paar inbrekers! Het is vreselijk!"

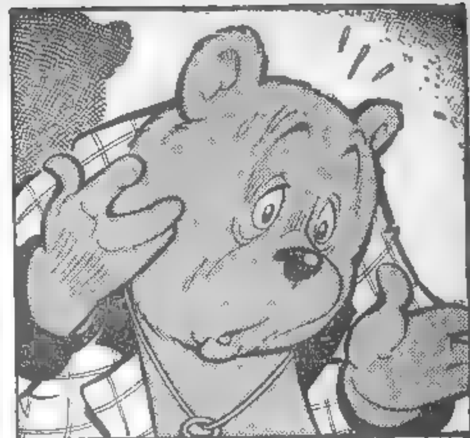

„U bent de brenger van slecht nieuws," zei de oosterling. „Maar hoe kunnen de verheven schatten gestolen zijn, terwijl de nederige I Oen in Uw kamer was om ze te bewaken?"

„Praat me niet van die Oen!" barstte heer Ollie uit. „Hij heeft de schurken rustig hun gang laten gaan en toen mijn jonge vriend hier ze wilde tegenhouden, heeft hij hem in een kleedje gewikkeld!"

„Ja!" zei Tom Poes bitter. „Nachtrust niet storen, zei hij!"

„Aha," zei Ping Po. „Mag ik vragen welke order de verheven Bom Mel aan de nederige I Oen gegeven had?"

„Hm.. ..eh.... o, dat!" stamelde heer Bommel. „Wel.... hm.... ik had hem gezegd, dat hij moest zorgen, dat mijn nachtrust niet gestoord werd. Maar ik bedoelde natuurlijk ..."

De opperschatbewaarder hief de hand op.

„Het geven van goede orders is een zaak van wijsheid," sprak hij ernstig. „De nederige I Oen treft geen blaam, want Uw nachtrust is niet gestoord. En wanneer uwe excellentie iets anders bedoelde, had hij het moeten zeggen. I Oen denkt niet — hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren."

Heer Bommel was diep beschaamd.

„W-wat moet ik nu doen?" vroeg hij. „De schatten zijn gestolen en de dieven zijn al ver weg en I Oen zit daar maar en doet niets en niemand doet iets en iedereen is onaardig tegen mij ..."

„Het geven van goede orders is een zaak van wijsheid," herhaalde Ping Po. „De edele Bom-Mel kan beschikken over de nederige achtgever I Oen, die doet wat hem wordt opgedragen. Dus er is niets dat hem tegenhoudt." Hij zweeg. Toen verdween de vriendelijke glimlach van zijn gelaat en er begon een onheilspellend lichtje in zijn ogen te fonkelen. „Uwe excellentie moet zorgen dat de verheven schatten snel terugkomen," vervolgde hij met een sissende klank in zijn stem. „Snel! Want anders ..."

Hij maakte zijn zin niet af. Dreigend keek hij heer Ollie een ogenblik aan. Toen maakte hij een kleine buiging en begon de trappen weer te beklimmen.

„Oef," prevelde heer Ollie ontdaan. „Want anders .... W-wat z-zou hij daar mee bedoelen, T-tom P-poes?"

„Niet veel goeds," zei Tom Poes somber.

„W-wat erg is dat nu alle-allemaal!" riep heer Ollie haast schreiend. „Wáár moet ik die schatten nu zoeken? De dieven zijn natuurlijk al ver weg! Wie weet waar ze hun buit hebben heen gebracht?"

Ja, dat was een moeilijk vraagstuk. Heer Bommel kon natuurlijk niet weten dat Super en Hieper, bij het krieken van de morgen, naar de handelaar in ongeregelde goederen J. Vezelkoord waren gegaan om de juwelen zo spoedig mogelijk te verkopen. Deze figuur boog zich vol aandacht over het kistje, dat hij met een breekijzer had geopend en een zacht gesis ontsnapte hem, want zijn geoefende blik verried hem onmiddellijk, dat hier een schat van grote waarde voor hem lag.

Deze heer Vezelkoord stond in vakkringen bekend als een geoefend heler. Er werd van hem gezegd, dat hij een diamant maar hoefde te ruiken om te weten hoeveel hij waard was. Of dat juist is, weet ik niet, maar een feit is het, dat hij hijgend en snuffelend Super's buit onderzocht en er toen een bod van tienduizend florijnen op deed. Dat was niet veel als men bedenkt, dat de schat ƒ 1.000.000.088 waard was — maar voor de beide schavuiten was het een bedrag, dat ze graag aannamen. Zo ziet men maar weer eens waar het toe leidt wanneer zulke kostbaarheden in de handen van afgezakte zakenlieden vallen. Verheugd stapten de deugnieten de straat weer op met een valiesje, waar ze de bankbiljetten in gepropt hadden. Ze hadden nog niet ver gelopen, toen ze de achtgever J. Oen tegen kwamen.

„Ach, kijk, dat is aardig," zei Bul Super de hoed lichtend. „Daar hebben we onze vriend van gisternacht!"

„Ja, wat leuk!" riep Hieper. „Zal ik hem een cent geven, baas? Hij heeft ons zo mooi geholpen."

„Hrmpf?" vroeg J. Oen. Hij hield de pas in en staarde oplettend naar de beide gekscheerders.

„Slaapt je baas nog?" hernam Super. „Zijn verstand is toch niet gestoord, hoop ik?"

Dit grapje viel geheel onder de tafel. J. Oen was bezig met het uitvoeren van een nieuwe order, die heer Ollie hem gegeven had — en die order luidde: „Haal de schatten terug." Nu had de gehoorzame dienaar nooit leren denken, omdat hij was opgevoed door een wachtmeester der huzaren. Maar een spoor volgen kon hij wèl. En omdat Super en Hieper vol met sporen van de schat zaten, begon hij hen bliksemsnel te onderzoeken. Hij deed dit zo grondig, dat de banknoten uit het koffertje als confetti door de straat dwarrelden .....

Intussen stond commissaris Bulle Bas elders op een straathoek de orde te bewaren. Hij was in een zorgelijke stemming want zijn vrouw had de vorige dag een televisietoestel gekocht.

„Dat kan ik immers niet betalen?" prevelde de politiechef. „Ach, het leven van ons, ambtenaren is geen lolletje. Was ik maar in zaken gegaan! Voor een pienter zakenman ligt het geld op straat, zegt mijn vrouw ."

Op dat moment woei er een kille windvlaag om de hoek, die een groot aantal papiertjes meevoerde. De beambte keek er afkeurend naar, maar toen sperden zijn ogen zich wijd open. Het drong tot hem door, dat dit geen slordig weggeworpen vuilnis was.

„Bankbiljetten!" stamelde hij. „Zou het geld dan toch op straat liggen? Maar in dat geval is er meer op de plek, waar dit vandaan komt!"

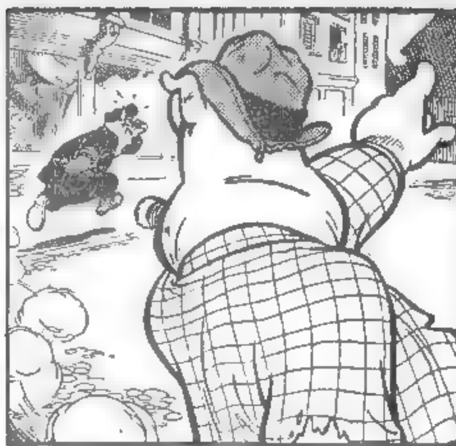
Met een vreemd, licht gevoel in de benen stapte hij de straathoek om, teneinde de bron van de rijkdommen op te sporen. Maar helaas, het enige wat er op de grond lag waren Super en Hieper en een verfrommeld valiesje waar nog enkele banknoten uit omhoog dwarrelden.

In de verte snelde de zware gestalte van I Oen weg, gevolgd door heer Bommel en Tom Poes.

„Ik was er al bang voor," mompelde commissaris Bas. „Zoiets is voor een politieman niet weggelegd. Voor een zakenman ligt het geld op straat — maar voor ons liggen er alleen maar zakenlieden op straat en het geld mogen wij voor hen opsporen. Want dit is een overval, subsidiair een beroving — dat is duidelijk. Ach, het leven is geen pretje."

Hij zuchtte diep, trok zich toen de pet in de ogen en liep met zware schreden op de beide gevallen deugnieten toe.

Op het zien van de commissaris rezen de beide schurken snel overeind.

„Pas op wat je zegt, Hiep!" snauwde Super langs zijn sigaartje. „Die smeris mag niks weten, hoor! Want als hij vraagt, waar wij dat geld vandaan hebben zijn we er bij!"

Daarop wendde hij zich snel naar de naderende politiechef en nam de hoed af.

„Mògge, meneer Bas!" groette hij vriendelijk. „Fris weertje, hè?"

„Hm!" zei de ambtenaar. „Wat is hier aan de hand?"

„Niks!" riep Hieper uit. „Wij zijn hardwerkende, eerlijke zakenlieden, die eventjes aan het rusten waren. Mag dat soms niet?"

„Zo," hernam de ander, „en waar komen die bankbiljetten dan vandaan? Is dat soms niks?"

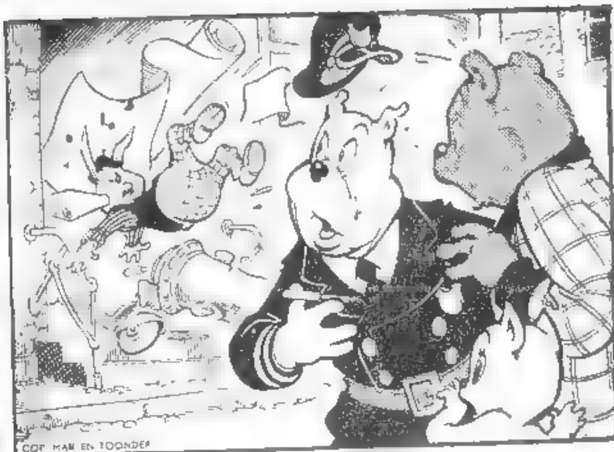
„O, dat," zei Super vaag. Hij keek met een gemaakte glimlach naar de nog steeds ronddwarrelende papiertjes en vervolgde achteloos: „Dat deed die rare bolle, die hier daarnet langs draafde. Strooide met geld. Voor de lol, denk ik. Ach ja, voor sommige lui ligt het geld op straat, terwijl anderen er hard voor moeten ploeteren, wat U?"

„Huh!" gromde Bulle Bas. Hij draaide zich om en snelde weg in de richting die Super hem gewezen had.

Zo bleven de beide deugnieten dus alleen en arm achter met het lege koffertje. Men ziet hieruit, dat misdaad niet loont, want het geld werd door de wind door de hele stad geblazen. Menig burger had daardoor een prettig dagje — en dat is de eerste aardige daad, die Super en Hieper sinds hun kindsheid hadden bedreven — maar het bedrag was verdwenen.

De schat zelf was er echter nog wel. We zullen zien hoe het daarmee verder ging.

De heler J. Vezelkoord stond handenwrijvend in de winkel waar hij zijn onguur bedrijf uitoefende. Het stemde hem tot voldoening, dat hij voor weinig geld de eigenaar van een grote schat geworden was — en de enige zorg die hij had was, hoe hij de juwelen aan de man moest brengen.

„Héél voorzichtig," prevelde hij. „Een voor één. Ik ken enkele liefhebbers uit de betere kringen, die niet zullen vragen, waar ze vandaan komen... .."

Op dat moment werd de deur van zijn nering ruw uit de sponningen gerukt om doorgang te verlenen aan de kolossale gedaante van J. Oen. Eén blik was voor de geoefende handelaar voldoende om te vermoeden, dat dit niet iemand uit de betere kringen was — en dit vermoeden werd een vreselijke zekerheid toen de vreemde klant de zaak begon te doorzoeken. Het gerucht daarvan stoorde commissaris Bulle Bas, die aan de overkant van de straat doende was aan een ondervraging van heer Bommel en Tom Poes. De politiechef wierp een wantrouwige blik over de schouder.

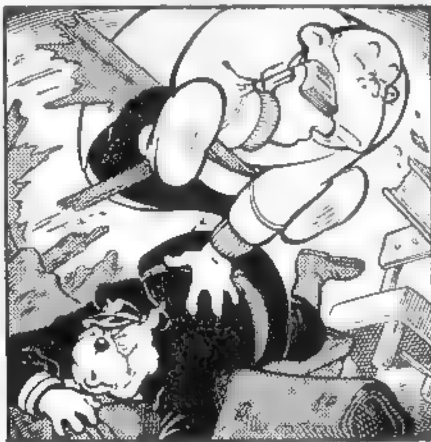
„Wat is dáár aan de hand?" bromde hij. „Het komt me voor, dat het pand instort."

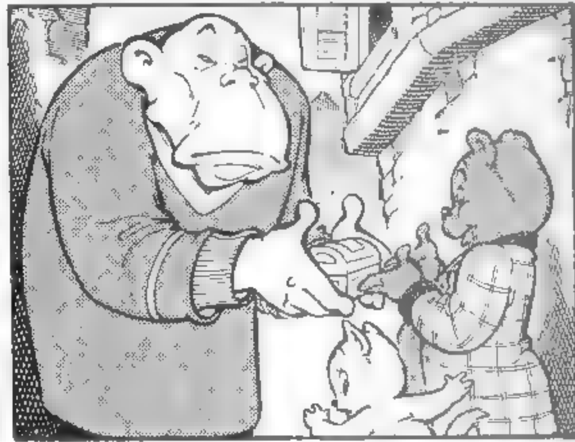
„Dat zal J. Oen zijn," sprak heer Ollie. „U weet wel, de sleuteldienaar waar ik U van vertelde. Ik heb hem opgedragen om de schatten terug te halen en die brave kerel houdt zich stipt aan zijn orders. Hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren, ziet U?"

Voordat de politiebeambte om nadere opheldering kon vragen, begon een lawine van ongeregelde goederen uit het winkeltje op de straat neer te dalen. Temidden van splinterend houtwerk en rammelend metaal kwam J. Vezelkoord tussen zijn snuisterijen op de stenen terecht.

„Hm," prevelde de commissaris verblekend. „Ik zie het."

Hij wachtte, totdat het lawaai van neerstortende goederen weggestorven was. Toen begaf hij zich naar de overkant en boog zich over de ongelukkige handelaar, die zich jammerend temidden van zijn koopwaar ophield.

„Aha!" sprak hij. „Ik ken je gezicht uit het politieblad, vriend. Heling, huh? Een heler van gestolen goederen, ja, ja. Ik ken je! Wat betekent dit?"

„Ik ben een eerlijk koopman!" riep J. Vezelkoord schreiend. „U kunt me niets maken, commissaris! Ik stond onschuldig en oppassend mijn boekhouding bij te houden, toen er opeens een woesteling binnenkwam, die mijn nering op straat begon te smijten. Ik eis recht! Ik heb een middenstandsdiploma en ik heb recht op bescherming!"

„De politie beschermt alle oppassende burgers!" zei Bulle Bas.

Op dat moment klonk er vanuit het leeg geworpen pand een kreet, die niets menselijks had en toen hij zich verblekend omwendde, zag hij een kolossale gedaante naar buiten springen met een kistje in de hand.

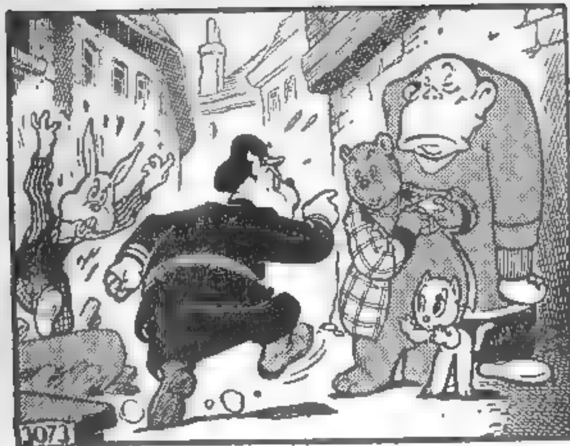
Het was I. Oen die er, na het openbreken van de vloer in geslaagd was om de schatten terug te vinden.

Verheugd repte hij zich naar zijn opdrachtgever, waarbij hij niet schroomde om het hoofd van de politie als bokje te gebruiken, zodat de ongelukkige met een dreun tussen de ongeregelde goederen belandde.

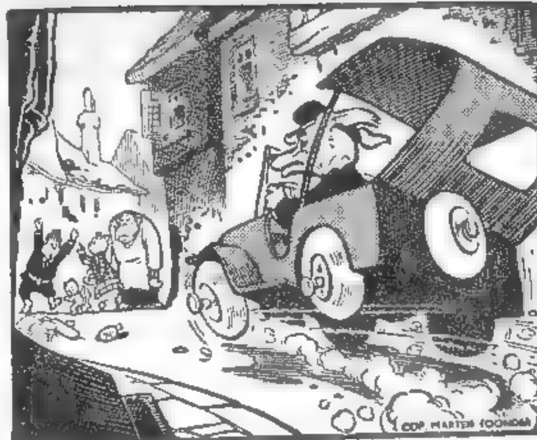
„Schatten teruggebracht," sprak hij, terwijl hij het doosje aan heer Ollie gaf. „Anders nog iets van Uw orders?"

Heer Bommel keek enigszins onthutst naar de ruïnes, waaruit de handelaar en de commissaris brullend omhoog rezen en schudde toen het hoofd.

„Nee, voorlopig niet," zei hij. „Dank je wel, Oen."

Commissaris Bulle Bas was boos. De ervaringen van deze ochtend hadden zijn humeur, dat toch al enigszins geschokt was, niet verbeterd. Met een rauwe kreet maakte hij zich dan ook los uit de voorraad en spoedde zich naar de overkant van de straat, gevolgd door de handelaar.

„Dit neem ik niet!" riep hij uit. „Ik arresteer die Oen! Kom mee naar het bureau, vriend! En geef dat kistje hier, Bommel! Dat is bewijsmateriaal!"

„Het is mijn kistje!" jammerde J. Vezelkoord. „Ik eis recht!"

„Het is mijn kistje," verklaarde heer Bommel waardig. „Ik ben de opperschatbewaarder en dit is de heer Oen, die de schatten bewaakt."

„Naar het bureau!" tierde de politiechef. „Ik zal dit zaakje haarfijn uitzoeken en ik verzeker jullie, dat er wat zal zwaaien!"

Zo sprekende trok hij een politiefluit – want de wakkere beambte begreep, dat de zaak te veel werd voor hem alleen.

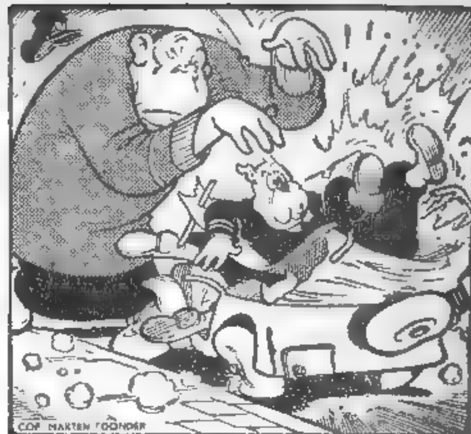
„Wacht even," zei Tom Poes. „I Oen volgt alleen orders op als heer Ollie ze geeft en daarom is het misschien beter, als ik eerst even uitleg, hoe alles zit."

Maar Bulle Bas luisterde niet naar dit verstandige voorstel. Hij floot snerpend en bleef daarmee doende, totdat er een politiewagen naderde.

„Juist!" riep hij. „En nu naar het bureau! Allemaal! Ik zal dit uitzoeken op mijn manier en ik zou wel eens willen zien of de orders van Bommel worden opgevolgd of de mijne! Vooruit; allemaal in de jeep!"

Brigadier Snuf loodste Tom Poes en de heler Vezelkoord met zachte dwang in de politiewagen. Het inladen van heer Bommel en I Oen ging echter minder gemakkelijk.

„Ik weiger om als een boef te worden op gebracht," zei heer Ollie fier. „Ik heb niets gedaan! Ik ben een vrij, opperschatbewarend heer en het is een schande, dat mijn schatten gestolen zijn. Waar is de politie voor, vraag ik mij af, wanneer iedere dief er met mijn schatten vandoor kan gaan? En wanneer ik dan persoonlijk aan mijn sleuteldienaar opdr t geef om het gestolene terug te brengen, dan wil de politie ons naar het bureau brengen. Dat is niet zo mooi, als U begrijpt, wat ik bedoel...."

„Houd je praatjes voor je!" riep de commissaris overspannen. „In de jeep met jullie! Ik zal deze zaak rustig uitzoeken!"

Met deze woorden greep hij heer Bommel krachtig bij een arm en begon te duwen.

„Laat dat!" riep heer Ollie, die het nu ook op de zenuwen kreeg. „Blijf van me af! Help! Is er dan niemand die de eer van een heer verdedigt?"

„Tot Uw orders," sprak I Oen. Hij trad rustig op de sjorrende politiebeambte toe, vatte hem met twee handen om het middel en wierp hem op de kap van het politievoertuig, zodat dit krakend door de veren zakte.

„Eer van heer verdedigd," herhaalde hij toen. „Anders nog iets van Uw orders?"

Heer Ollie staarde enkele ogenblikken naar de ruïne van de politiejeep, waar de hoofden der inzittenden roepend en schreeuwend uit omhoog rezen.

„Je bent wel wat ruw geweest, Oen!" sprak hij toen. „Als heer zijnde kan ik dit niet geheel goedkeuren. Maar ja, wanneer men gerechtigheid oefent, moet men wel eens hard zijn."

Hij klemde het doosje onder de arm, groette kort en liep met ferme pas heen, gevolgd door de sleuteldienaar.

„Heer Ollie!" riep Tom Poes nog. „Kom terug! U maakt het alleen maar erger door te vluchten!"

Maar heer Bommel luisterde niet.

De commissaris en de brigadier hadden intussen het gelaat uit de overkapping losgemaakt. Ze voelden, dat de zaak hun geheel uit de hand gelopen was, daarom staken ze een fluitje tussen de lippen en bliezen krachtig om hulp.

Het snerpende geluid trok de aandacht van een groepje agenten, dat op een naburig knooppunt naar het in de war geraakte verkeer stond te kijken. Met ferme pas begaven de ambtenaren zich ter plaatse — en zo kwam het, dat heer Ollie en Oen plotseling tegenover het wakkere troepje stonden.

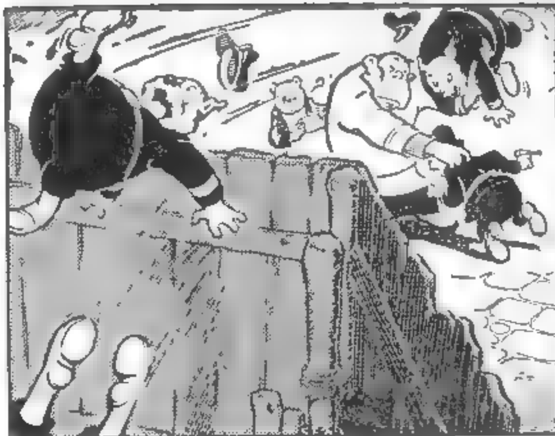
„Hmpf ..." mompelde de eerstgenoemde. „Wat nu te doen?"

„Tot Uw orders," zei de achtgever hoopvol.

„Geef je over, Bommel!" schreeuwde de commissaris achter hem. „De gerechtigheid moet zijn loop hebben!"

„Geef je over!" riepen de snel naderende agenten. „Verzet tegen de politie wordt zwaar gestraft!"

Heer Ollie voelde zijn moed snel zinken. Met uitpuilende ogen staarde hij naar de politieagenten, die dreigend naderden en toen trok hij zich terug achter I Oen

„Kun-kunnen jullie wel?" riep hij. „Met z'n allen tegen één zwakke heer, hè? Bah! Schaam je!"

„Ik sommeer je je over te geven!" gromde de brigadier, die de leiding had. „Verzet wordt zwaar gestraft. Omsingelt die twee, mannen!"

„H help!" piepte heer Ollie „Ze wil willen me kw-kwaad doen! Laat ze toch weggaan!"

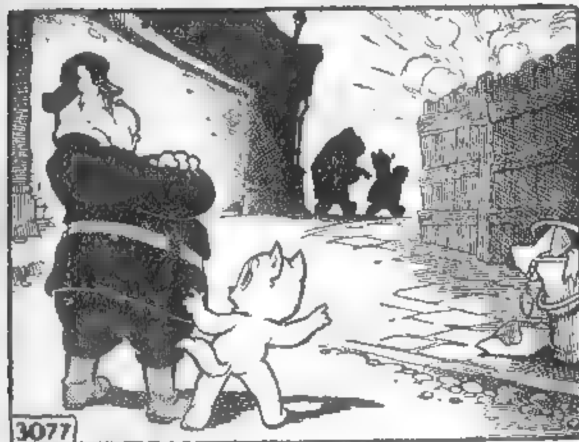
„Tot Uw orders!" zei I Oen. Hij trad naar voren en begon de verbaasde agenten als ballen over de naastbijzijnde schutting te werpen. Enkele wakkere kerels trachtten nog een judo-greep toe te passen, maar de snelheid, waarmee de sleuteldienaar de zaak afwerkte, spotte met hun pogingen.

De twee laatsten, die aan de beurt waren, begrepen dan ook, dat hier krachtig moest worden ingegrepen. Ze trokken hun revolvers, maar toen ze de veiligheidspal hadden teruggeschoven en aan het schieten toe waren, vlogen ze reeds door de lucht achter hun collega's aan. Zodoende raakten ze slechts elkanders petten.

„Nog iets van Uw orders?" vroeg I Oen, toen de knallen waren weggestorven.

„Eh . n-nee, nee," zei heer Ollie haastig. Hij luisterde even naar het verwarde rumoer aan de andere kant van de heining en toen verscheen er een glimlach om zijn trekken.

„Nu kunnen ze eens zien wat er gebeurt, als ze een heer kwaad willen doen," prevelde hij. „Het is hun eigen schuld!"

Commissaris Bulle Bas staarde verwezen naar de schutting, waarachter zijn wakkere manschappen verdwenen waren. Boven het houtwerk stegen stofwolken en schoten omhoog en een verward getier vulde de lucht, maar het was duidelijk, dat het groepje als politiemacht was uitgeschakeld.

„Zo," sprak de politiechef grimmig, „het is mooi! Maar hier is het laatste woord nog niet over gesproken!"

„Het komt allemaal van die sleutel," zei Tom Poes, die naderbij gekomen was. „Heer Ollie kan het niet helpen, want die heeft er niet aan gedacht, dat al zijn bevelen worden opgevolgd — en I Oen kan het ook niet helpen ....."

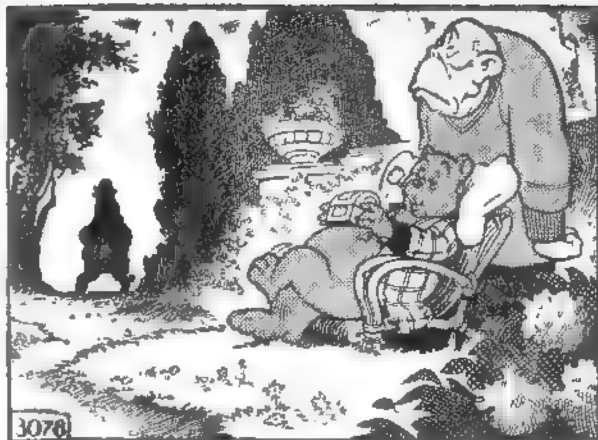
„Kan die het niet helpen?" riep de commissaris uit. „Deze uit de krachten gegroeide figuur werpt de politie over een schutting zonder dat hij het kan helpen? Hoe zit dat, meneer?"

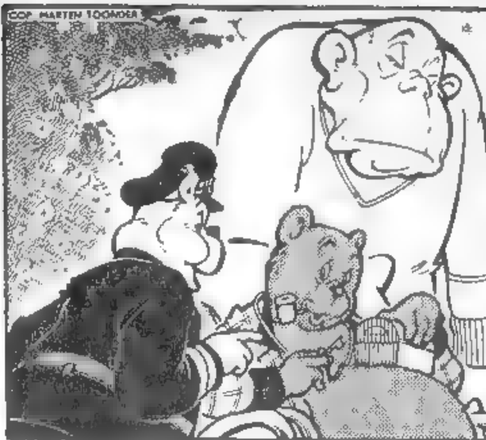
„Hij doet alles wat hem bevolen wordt," zei Tom Poes en hij legde zo duidelijk mogelijk uit, wat er aan de hand was. Hoewel Bulle Bas het fijne van de zaak niet geheel snapte, wist hij er toch wel het belangrijkste uit te halen.

„Hm," bromde hij, „men moet die sleutel dus hebben en „geef acht" zeggen. Het komt me voor, dat we ons op militair terrein bevinden. Hier is fijne takt geboden, want militairen zijn uiterst gevoelig. Ik moet me beraden wat ons te doen staat."

„Wat gaan we doen, chef?" vroeg brigadier Snuf.

„Ik ga me beraden!" riep de ander ongeduldig. „Jij brengt die heler naar het bureau en Tom Poes kan naar huis gaan. Hij staat hier buiten, lijkt me."

Heer Bommel zat in de tuin van slot Bommelstein van het voorjaarszonnetje te genieten. Achter zijn stoel stond I Oen waakzaam naar het kistje te kijken, dat zijn meester op de knieën had.

„De schatten zijn weer terug," prevelde heer Ollie. „Het heeft strijd gekost, maar ze zijn er weer. De vraag is nu: Wat gaan we er mee doen?"

„Tot Uw orders," zei de dienaar oplettend.

„Ik heb geen orders!" zei heer Bommel geprikkeld. „Dat is het juist. Het is wel leuk om opperschatbewaarder te zijn, maar wat heb ik eraan als ik niet weet, wat ik met die schatten doen moet? Alleen maar zorgen, als je begrijpt, wat ik bedoel."

Het geluid van voetstappen op het pad deed hem opkijken. Het was commissaris Bas, die daar naderde. De hooggeplaatste politiebeambte had een list bedacht; dat was te zien aan de glimlach, die zijn gelaat verlevendigde en het was te horen aan de opgewekte klank in zijn stem toen hij zei: „Goede middag, meneer Bommel! Mooi weertje, wat?"

„Erg mooi, ja," zei heer Ollie verrast

„En wat een mooi sleuteltje hebt U daar om de hals!" hernam de ambtenaar.

„Vindt U?" vroeg heer Bommel. Hij herademde en stak het instrumentje trots omhoog.

„Ach ja, het is heel mooi," gaf hij toe. „Oosters smeedwerk, ziet U wel? Echt iets voor iemand van stand — maar ja, het is dan ook voor een opperschatbewaarder."

„Hé, wat interessant," riep de politiechef gemaakt lachend. „Mag ik hem eens van dichtbij zien?"

„Zeker," zei heer Ollie. „wacht ik zal hm.... ik bedoel, U kunt hem zó wel zien, bedoel ik. Ik houd hem liever om de hals, als U begrijpt, wat ik bedoel."

Dat was een tegenvaller voor de heer Bas.

Maar toen deze merkte, dat zijn list niet opging, veranderde zijn houding. De gemaakte lach verdween van zijn lippen en een dof gegrom steeg uit hem op.

„Hier met dat sleuteltje!" snauwde hij – en met een driftige greep ontrukte hij de ander het kleinood

„Héla!" riep heer Ollie onthutst. „D-dat mag je niet doen! Dat is diefstal!"

„Nood breekt wet," sprak de commissaris

„Dat zal ik aan de burgemeester vertellen," riep heer Bommel. „Dat is geen werk voor een politiebeambte! Ik zal.... Eh I Oen! Geef acht, I Oen! Breng dat sleuteltje terug!"

Tot zijn verbazing antwoordde de trouwe dienaar niet. Hij was met kalme tred achter Bulle Bas gaan staan en toen heer Ollie hem woedend wenkte, schudde hij slechts het hoofd

„Waarom zeg je niet: „Tot Uw orders"?" tierde de opperschatbewaarder. „Waarom doe je niet wat je wordt opgedragen?"

„Als ik het verhaal goed begrepen heb," zei de commissaris koel, „heeft de brave borst nu een andere meester. Niet waar, I Oen?"

„Tot Uw orders," gaf de dienaar toe

„Mooi," hernam de beambte. „Geef Acht! Grijp dat kistje en breng het aan mij! Begrepen?"

„Kistje grijpen – aan U brengen," herhaalde de ander en met die woorden sprong hij op heer Ollie af.

„Nee! Nee!" riep die. „Dat is vals! Dat is gemeen! Dit is mijn doosje! Laat dat ik...."

De rest van zijn woorden ging over in een hese kreet

De worsteling was kort maar hevig. Heer Bommel verdedigde zijn schatkist zo goed mogelijk, maar I Oen trok zich daar even weinig van aan, als wanneer hij een vlieg was geweest.

Toen de stofwolken een weinig waren opgetrokken, zat de opperschatbewaarder dan ook in verscheurde toestand op de grond, met de resten van zijn zetel op het hoofd.

Nu trad de commissaris van politie nader.

„Je ziet het, Bommel," sprak hij. „Verzet tegen de politie is nutteloos. De gerechtigheid zegeviert altijd!"

„Gerechtigheid!" riep heer Ollie met dunne stem. „Bah! Je hebt mijn sleutel gestolen en daarom zegevier je. Het is walgelijk! En die I Oen is een verrader! Ach, als mijn goede vader dit eens had moeten meemaken!"

„Genoeg," zei de politiechef kort. „Het recht moet zijn loop hebben, daarom neem ik deze Oen mee naar het bureau als mijn arrestant — en het kistje neem ik in beslag als bewijsmateriaal."

„Maar," kreet heer Bommel, „ik ..."

„Jij moet je gereed houden om als getuige te verschijnen," besloot de beambte. „Goede dag."

Hij wendde zich om, gaf enkele korte bevelen en marcheerde, gevolgd door I Oen het terrein af.

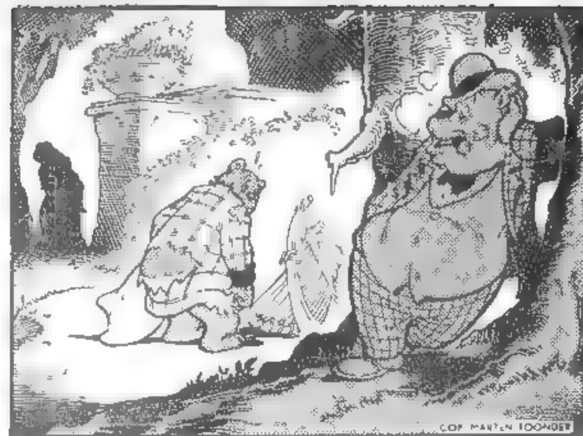
Daar zat de beklagenswaardige heer nu klagend in het wrak van zijn zetel, terwijl de vogels zongen en de lentezon fraaie lichtplekjes op het gazon toverde.

Hij bleef echter niet lang alleen. Er klonk enig geritsel op het mos en daar schreed de stille gedaante van Ping Po tevoorschijn.

„Vergeef mij, onwaardige mus, dat ik Uw verheven gemijmer stoor," sprak hij. „Maar het kwam mij voor, dat ik hier een barbaarse uniform door het lommer zag schemeren. Zijn er moeilijkheden?"

Heer Ollie wierp een verschrikte blik op de oosterling en barstte toen in luid gejammer uit.

„Alles is mis gegaan!" riep hij. „De politie heeft de schatten in beslag genomen en I Oen is gearresteerd en men heeft mij het sleuteltje afgenomen en alles is heel vreselijk voor iemand van mijn stand! Wat moet ik beginnen?"

„De donder rolt over de berg," sprak Ping Po, „maar het meer ligt roerloos en wacht af. Evenzo doet de wijze."

„Hoe kan ik hier nu roerloos liggen?" vroeg heer Bommel schreiend. „I Oen is gearresteerd en......"

„Dat kan niet," hernam de ander rustig. „De nederige I Oen staat boven de wet want hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren. Hij kan dus nooit worden gearresteerd door een onwaardige politiebeambte. De verheven Bom Mel moet hem en de schat dus terughalen."

„Maar hoe?" piepte heer Ollie. „Ik kan toch niet...."

De oosterling hief de hand op en er verscheen een fel lichtje in zijn ogen.

„De schat moet worden teruggehaald," herhaalde hij, „want anders...."

Hij maakte de zin niet af. Met een veelbetekenende blik wendde hij zich om en schreed heen in de richting van slot Bommelstein. Heer Ollie keek hem handenwringend na. Hij was zo vervuld van zijn zorgen, dat hij niet merkte hoe een zware gedaante zich uit de schaduw van een boomstam losmaakte en hem vol leedvermaak gadesloeg.

„Dat ziet er niet zo mooi uit, bolle!" zei de gedaante. „De schatten moeten terugkomen, want anders...."

Heer Bommel wendde zich met een ruk om. Op het heuveltje achter hem stond Bul Super......

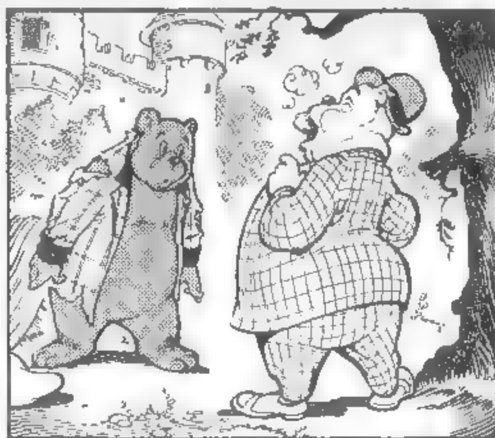
Bul Super daalde het heuveltje af en schoof zijn sigaartje naar de andere mondhoek.

„Het ziet er bedonderd voor je uit," zei hij meewarig. „Je moet zorgen, dat je de schatten terugkrijgt, want anders ....."

„Het is vreselijk," zei heer Ollie handen wringend. „Wat moet ik doen? De politie heeft alles in beslag genomen en wat kan men dan beginnen als alleenstaand heer?"

„Het recht zal altijd zegevieren," sprak de zakenman zalvend. „Men behoeft slechts te weten, wat het recht is.

Hij tikte wat as af en keek peinzend een rookwolkje na.

„Recht," hernam hij na een korte pauze, „is iets kroms dat verbogen is. En daar heb ik verstand van, als zakenman zijnde. Weet je wat? Ik zal je helpen. In het nette natuurlijk, met de wet in de hand!"

„Jij?" riep heer Bommel verbluft. „Je hebt zelf al eens geprobeerd om de schat te stelen!"

„Dat moet je eerst bewijzen!" zei Super berispend. „Nu moet je niet grof worden, bolle. Ik bied aan om je behulpzaam te zijn — en wat krijg ik? Stank voor dank! Ik denk, dat ik maar weer weg ga."

Hij wendde zich bedroefd om, doch heer Ollie hield hem tegen.

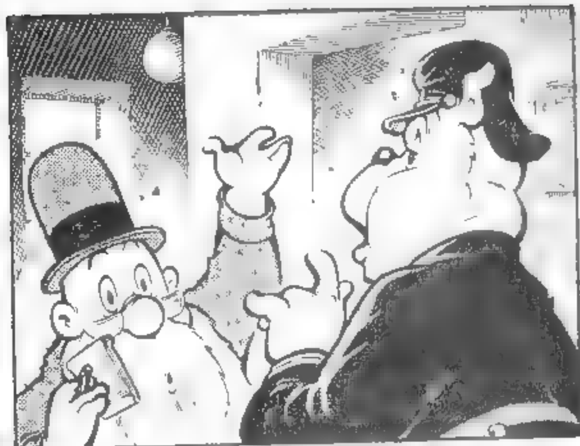
„W-wil je me ècht helpen?" vroeg hij onzeker. „Ik bedoel ècht? Zonder streken of bedrog, als je begrijpt wat ik bedoel?"

„Natuurlijk!" riep de ander op zo'n eerlijke toon, dat heer Bommel overtuigd raakte. „Ik zal optreden als je raadsman, als beste ouwe jongens onder elkaar. En als ik het voor mekaar krijg, hoef ik slechts tien procent van de schat te hebben. Dat is billijk nietwaar? Nou, wat zeg je van zo'n pracht aanbod? Super, wat?"

„Ja, ja," zei heer Ollie. Hij slikte moeilijk en drukte toen met tegenzin de toegestoken hand .....

Onderwijl zat I Oen in een cel van het politiebureau op de behandeling van zijn zaak te wachten — en omdat commissaris Bas het steenteltje bezat was hij een rustige gevangene. De verhoren, die men hem afnam leverden echter slechts gegrom op, zodat de politiechef een erkend geleerde had ingeschakeld om zijn verstandelijke vermogens te toetsen

„Dit is ene dolle zaak!" mompelde de professor na een diepgaand onderzoek. „Ik kan ja niet ene gedachte in dit brein vinden. De adem van dezer proefpersoon blaast als een stormwind door de schedel "

Hij stak peinzend zijn stetoscoopje weg en verliet de cel, enige notities in een boekje werpend

„En?" vroeg de commissaris, die hem op de gang opwachtte

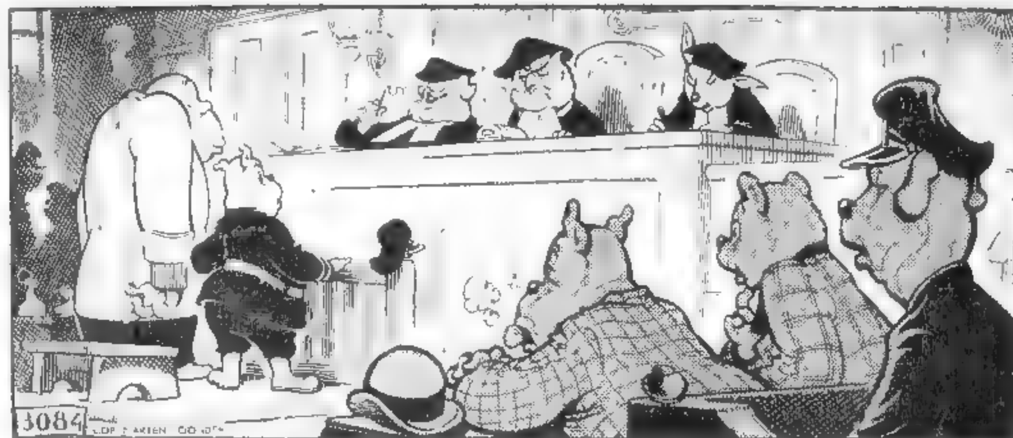
„Niets," meldde de geleerde. „In het geheel niets. Ik heb slechts één complex in de gevangene aangetroffen, een ordercomplexje ter grootte van een erwt. Verder is hij geheel leeg. Een gans wonderbaar geval! hij kan niet als toerekeningsvatbaar beschouwd worden."

„Hm," zei de politiebeambte teleurgesteld. „Daar was ik al bang voor. Het schijnt dat hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren. Zodoende."

„Maar dat verandert der zaak!" riep de professor uit In dat geval is hij natuurlijk wèl toerekeningsvatbaar. Dan is hij zelfs een duchtige kerel! Kolossaal wat het leger van zulk materiaal kan maken. Denk eens in commissaris; der brein is geheel leeg!

„We kunnen hem dus voor de rechter brengen?" vroeg Bulle Bas oplevend

„Maar natuurlijk!" bevestigde de ander „Hij is gans normaal — hij is alleen maar niet aansprakelijk voor zijn daden

Zo begon dus enige tijd later de rechtszitting tegen I Oen. Heer Bommel was opgeroepen als getuige; hij zat enigszins terzijde naast zijn raadsman B. Super het verloop van het geding te volgen. Het ontging hem niet, dat het schatkistje voor de rechter op tafel stond en het viel hem moeilijk om er de blik af te wenden.

„Hoe krijg ik die doos nu terug?" vroeg hij fluisterend aan Super. „Want daar gaat alles tenslotte om, als je begrijpt wat ik bedoe."

„Oho, welnee!" gromde de ander. „Het gaat om die Oen. En daardoor is het sleuteltje voor het ogenblik belangrijker dan die kist."

„Stilte daar op die getuigenbank!" riep de rechter. „Ik zit hier voor een bijzonder ingewikkeld geval en daar kan ik geen gepraat tussen gebruiken. Het gaat hier om ... eh ... Waar gaat het eigenlijk om, griffier?"

„Het gaat om de vreemdeling I Oen," legde de griffier uit.

„Een ongewenste vreemdeling, neem ik aan," hernam de magistraat. „Welnu, over de grens met hem."

„Nee, Edelachtbare," onderbrak de schrijver. „Hij wordt beschuldigd van geweldpleging, huisvredebreuk, verzet tegen de politie en poging tot moord."

„Dat verandert de zaak," riep de rechter uit. „Een gezochte vreemdeling dus. Sta op beklaagde. Bekent ge het U ten laste gelegde?"

I Oen staarde met dofte blikken voor zich uit en gaf geen antwoord.

„Zeg wat!" siste de commissaris van politie, die naast hem stond.

„Tot Uw orders!" riep de dienaar met bronzen stem.

Doch omdat er verder geen orders volgden, viel er nu een drukkende stilte.

„Geef antwoord, verdachte!" riep de rechter ongeduldig. „In de stukken staat, dat U toerekeningsvatbaar bent. Daaruit volgt dus, dat U moet antwoorden, als U iets gevraagd wordt."

„Hrmpf!" sprak I Oen.

„Dit is een lompe opmerking," hernam de magistraat. „Schrijf dat op, griffier."

„Een ogenblikje, Edelachtbare," onderbrak nu commissaris Bas. „De beklaagde geeft alleen maar antwoord, als hem dat opgedragen wordt!"

„Ik draag het hem toch op?" riep de rechter geprikkeld.

„Jawel," zei Bulle Bas, „maar U hebt het sleuteltje niet. Hij gehoorzaamt alleen aan degene, die de sleutel van de schatkist heeft."

Met deze woorden stak de politiechef het genoemde voorwerpje omhoog en nu sprong Bul Super overeind.

„Ik protesteer!" riep hij uit. „Dat sleuteltje is het eigendom van mijn cliënt, de heer Bommel. De commissaris heeft het van hem gestolen!"

Er ontstond een verward gemompel en de magistraat klopte op zijn tafel tot het houtwerk kraakte.

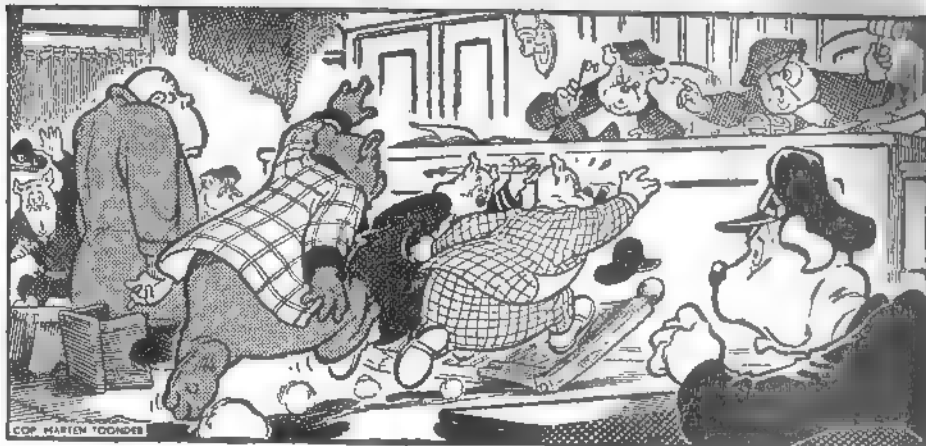
„Wat betekent dit?" piepte hij overspannen. „Wat is dit voor een bende? Wat is dat voor een sleutel en wat heeft die sleutel met de verdachte te maken en waarom geeft de verdachte zonder sleutel geen antwoord?"

„Omdat," verklaarde Super, „hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren."

„Juist," riep heer Bommel. „En het is mijn sleutel, want ik ben een opperschatbewaarder."

„Deze zaak groeit mij boven het hoofd," mompelde de rechter, terwijl hij uitgeput ging zitten.

Hij haalde diep adem en dwong zich tot kalmte.

„Laten we nu nog eens rustig opnieuw beginnen," stelde hij voor. „Héél rustig, zonder hinderlijke bijgeluiden of geroep! Welnu dan; hier voor me staat de beklaagde I Oen; beschuldigd van verzet tegen de politie, huisvredebreuk, geweldpleging, enzovoort. Is dat juist?"

„Zeer juist, meneer de president," gaf de griffier toe.

„Goed," hernam de magistraat. „Dit alles staat in verband met het kistje juwelen, dat hier vóór me staat. Is dat juist?"

„Dat is juist," bevestigde de griffier.

„Dan zou ik wel eens willen weten, wat dat met een sleuteltje te maken heeft!" voer de rechter voort.

„Dat sleuteltje is gestolen!" riep Bul Super, naar voren dringend. „Door de commissaris, edelachtbare!"

„Het is mijn sleuteltje!" riep heer Ollie. „Ik ben de opperschatbewaarder en daarom is het van mij, als U begrijpt, wat ik bedoel."

„Stilte!" schreeuwde de rechter. „In deze zaal wordt niet geschreeuwd! Nu is het uit! Wat is dat voor een sleutel?"

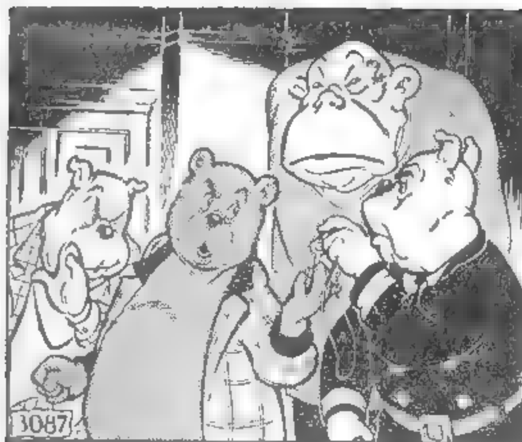
„Het is de sleutel van de schatkist," legde Bulle Bas eerbiedig uit. Maar hij werd overstemd door de luide stem van Super, die een uitleg gaf en door het geroep van heer Bommel, die zijn eigendom terug wilde hebben.

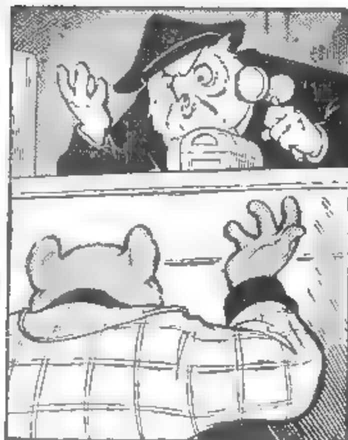
De magistraat hamerde nu op volle kracht.

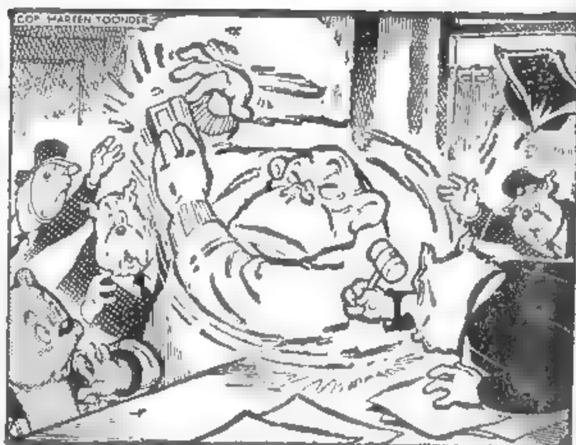
„Het is een bende!" tierde hij overspannen. „Ik wil niets met een sleutel te maken hebben — die komt niet in de stukken voor. Geef dat ding terug, commissaris."

„M-maar dat is gevaarlijk!" stamelde de politiechef bleek.

„Geef terug dat ding!" tierde de rechter. „Orde in de rechtzaal of ik laat alles ontruimen!"

Commissaris Bulle Bas zuchtte. Hij ontdeed zich van het koord en reikte heer Ollie het sleuteltje over.

„Ik waarschuw je, Bommel!" gromde hij „Gebruik het niet verkeerd!"

„Stoor je niet aan hem, Bolle," siste Super. „Luister maar goed naar mij, dan brengen we het fijn in orde."

„Stilte!" riep de rechter hamerend. „Geen gepraat hier — en laat dat timmeren ophouden. Verstaan? Schei uit met dat timmeren!"

„Dat doet U zelf," fluisterde de griffier.

De magistraat legde snel de hamer neer en wendde zich tot heer Ollie.

„Ik wens nu de getuige Bommel te verhoren," hernam hij. „Geef me dus antwoord op mijn vragen, getuige en sta niet te dribbelen. Van wie zijn deze juwelen?"

„Van mij," antwoordde heer Ollie. „Ik bedoel, ze zijn eigenlijk van de keizer, maar er is revolutie en nu ben ik de opperschatbewaarder en daarom heb ik de sleutel, bedoel ik en daarom ..."

„Schei uit over die sleutel!" riep de rechter. „Ik wens een eenvoudig antwoord op een eenvoudige vraag: van wie zijn deze juwelen?"

„Van mij!" herhaalde heer Bommel geplaagd. „Ik wil ze terug hebben!"

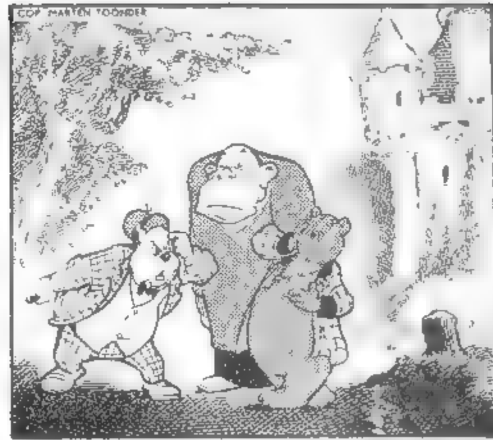
„Tot Uw orders," sprak I Oen met galmende stem. Hij trad naar voren en greep het doosje van de tafel af.

Nu ontstond er een groot tumult. De magistraat zwaaide met zijn timmergereedschap en schreeuwde orders naar de bewakers. Van alle kanten sprongen nu agenten op heer Bommel en I Oen af, maar de laatste veegde ze kalm opzij en sprak:

„Juwelen terug. Anders nog iets van Uw orders?"

De orde in de rechtszaal was thans geheel verstoord. Een vechtende kluwen agenten verdrong zich om I Oen en trachtte hem het kistje te ontworstelen. De rechter hamerde zijn tafel in stukken en werd toen door het gebeuren opgenomen en in een lamp geworpen, terwijl de raadsman Super zich terug trok onder een meubelstuk.

„Help!" jammerde heer Bommel, die dit alles met angstogen gadesloeg. „Ik wil hier weg!"

„Tot Uw orders," zei I Oen. Hij vatte zijn opdrachtgever om het middel en snelde met hem de zaal uit, een chaos achterlatend.

Bul Super zag hem gaan. Hij kroop uit zijn schuilplaats en slaagde er met moeite in om het gebouw te verlaten. Maar de snelheid van de achtgever Oen was zó groot dat hij hem pas inhaalde toen ze voor het slot Bommelstein waren aangekomen, en heer Ollie piepend opdracht had gegeven om hem neer te zetten.

„Het is mooi," zei Super hijgend.

„Ja, heel aardig," gaf heer Bommel toe. Hij herstelde zich snel en er verscheen een glimlach om zijn mond toen hij vervolgde: „Men kan een heer nu eenmaal niet ongestraft ruw bejegenen. Men moest nu eindelijk ..."

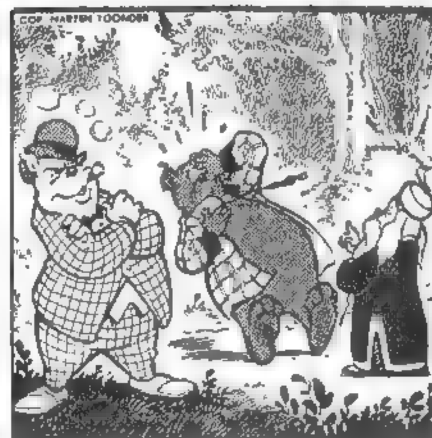
De ander liet hem echter niet uitspreken.

„Ja, het is mooi!" riep hij bitter uit. „Het is zó donders mooi, dat je nu de hele politiemacht achter je aankrijgt. Je bent de stomste sukkel, die ik ooit gezien heb. Waarom heb je niet naar mij geluisterd?"

„Eh.... wel...." zei heer Ollie verward.

„Je bent een super-knakworst!" vervolgde zijn raadsman ruw. „Maar zaken zijn zaken; je hebt je juwelen terug — en daarom krijg ik nu tien procent van je! Geef maar op, vóórdat de agenten je inrekenen.

„Schiet op, bolle!" drong de rechtskundige raadsman aan. „Ik krijg tien procent van die juwelen van je. Dat was afgesproken en ik houd van eerlijk zakendoen."

Heer Ollie opende langzaam het kistje en wierp diep bekommerd een blik op de inhoud.

„Ik ... ik weet niet, of ik dat nu wel doen kan," prevelde hij. „Ik ben opperschatbewaarder, maar het zijn toch eigenlijk mijn schatten niet, als je begrijpt wat ik bedoel."

„Klets!" riep de ander ruw. „Betalen — of er komt grote narigheid."

Heer Bommel keek radeloos om zich heen. Was er dan niemand, die een heer in moeilijkheden steun zou kunnen geven? Ja, daar naderde gelukkig de edele Ping Po, die al mediterend door de tuin van slot Bommelstein dwaalde.

„Tien procent van de schatten betalen kan niet", verklaarde deze desgevraagd. „De verheven schat moet natuurlijk onaangetast blijven, dat spreekt."

„M-maar", stamelde heer Ollie, „deze heer Super heeft gezorgd dat ik het sleuteltje terug kreeg en ik heb hem daarvoor het tiende gedeelte beloofd .... "

„Dat is redelijk", gaf de oosterling glimlachend toe. Toen verscheen er echter een dreigend lichtje in zijn ogen en met verheffing van stem vervolgde hij: „Dat bedragje moet Uwe Excellentie dan maar uit Uw eigen zak betalen, want anders. . ."

„O," zei heer Bommel verslagen. „Uit mijn eigen zak. Ja, ja. Eh.... h....hoeveel is tien procent van de schat?"

Ping Po stak zijn vingers op en telde even.

„Dat zullen ongeveer éénhonderdmillioen florijnen zijn," zei hij luchtig.

Bul Super wreef zich de handen en lachte ongunstig.

„Hondermillioen florijnen krijg ik van je!" riep hij uit. „Ik wil niet onredelijk zijn, bolle. Ik begrijp, dat je het bedragje niet bij je hebt en daarom kom ik het morgen wel even met een vrachtwagentje halen. Schikt het je om een uur of acht?"

Hij wachtte het antwoord niet af, doch lichtte de hoed en liep met zware tred het pad af.

„D . . dit is vreselijk," stamelde heer Ollie. „Zoveel geld heb ik niet! W . . wat moet ik beginnen?"

„Tot Uw orders," zei I Oen, die het gebeuren onbewogen had gevolgd.

De edele Ping Po wendde zich af en schreed terug naar Slot Bommelstein.

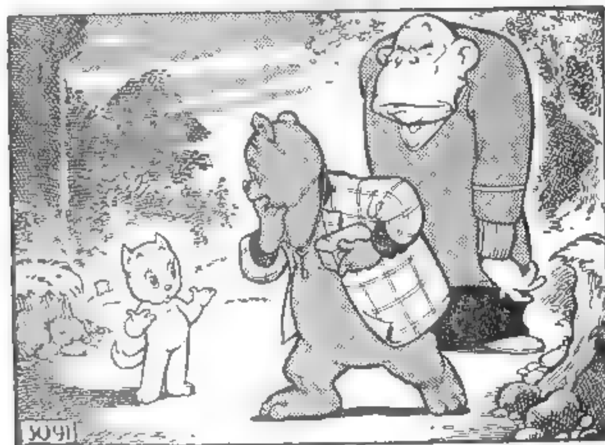
„Zoveel smart is niet om aan te zien," prevelde hij hoofdschuddend. „Het vak van opperschatbewaarder is wel héél zwaar — vooral als men de beschikking heeft over de nederige I Oen. Het was te zwaar voor mij, onwaardige — en de vraag is nu of de verheven Bom-Mel sterk genoeg zal zijn."

Nu, dat was inderdaad de vraag.

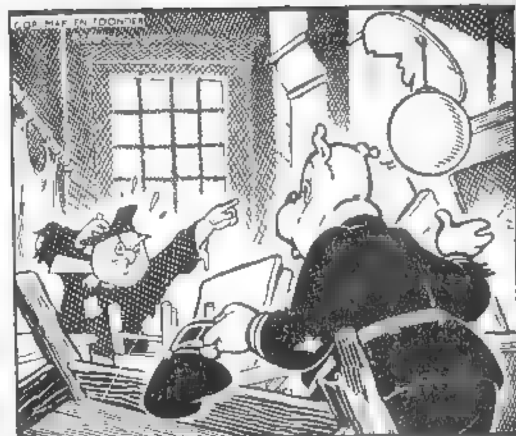
Heer Ollie was de wanhoop nabij. Maar gelukkig passeerde Tom Poes, die aan het wandelen was, juist de plek waar zijn ongelukkige vriend zich handenwringend ophield. Met gebroken stem legde heer Bommel hem de toestand uit.

„Doe dan toch iets, jonge vriend!" zo riep hij uit. „Ik bedoel, wat moet ik doen? Ik ben ten einde raad! Ik ben failliet als je begrijpt wat ik bedoel."

„Onzin," zei Tom Poes. „Dit is allemaal onzin. Als de schat Uw eigendom was, zou U die tien procent gemakkelijk kunnen betalen. Maar dat mag niet, dus de schat is Uw eigendom niet. Nu, dan moet degene van wie de schat is die procenten betalen; dat is duidelijk."

Heer Bommel leefde een weinig op.

„Juist," mompelde hij. „Net als ik al vermoedde; de schat is mijn eigendom niet, ik ben alleen maar de opperschatbewaarder. Ja, ja, maar van wie is de schat dan wel, jonge vriend? Dat is nu de vraag."

„Ik weet het niet," zei Tom Poes schouderophalend. „Het zijn de schatten van een keizer, die niet meer bestaat. Maar in ieder geval hoeft U niet te betalen."

„Juist," riep heer Ollie levendig, „net wat ik had willen zeggen voordat jij me de woorden uit de mond nam. Ik hoef niet te betalen, want het gaat om tien procent van de schatten van een ander!"

Hij zweeg en langzaam verdween de heldere blik weer uit zijn ogen.

„Ach, wat geeft het eigenlijk?" mompelde hij. „Ik weet het en jij weet het, maar niemand anders. Als ik niet betaal krijg ik Super achter me aan — en bovendien zoekt de politie me. Ik ben een gebroken heer, Tom Poes. Het is uit met mij!"

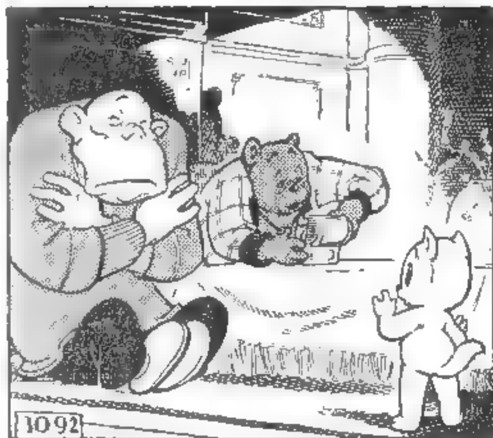
„U vergeet I Oen," zei Tom Poes. „Die doet immers alles wat U hem opdraagt?"

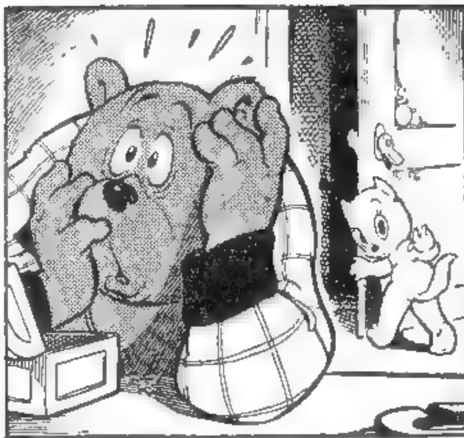
„Arresteer I Oen!" sprak op dat ogenblik de rechter.

Hij zat tussen de ruines van zijn rechtszaal in Rommeldam en was in een zeer verbitterde stemming.

„Maar dat gaat zo maar niet", zei de commissaris aarzelend. „I Oen doet wat hem wordt opgedragen. Niet hij is de schuldige! We moeten degene hebben, die het sleuteltje heeft, meneer de president."

„Ik wil niets meer over dat sleuteltje horen!" riep de magistraat geprikkeld. „De wet kent geen sleuteltjes. Arresteer de misdadiger, die hier het hof heeft vernietigd. Houd hem aan en geleid hem voor, commissaris — en laat dat sleuteltje er buiten!"

Dezelfde avond zat heer Ollie door zorgen verscheurd in zijn schatkist te staren.

„Dit is niet vol te houden voor een heer", mompelde hij dof. „Van alle kanten word ik belaagd en vervolgd; alleen maar omdat ik een schat bewaak! En wat doe ik? Strijd ik tegen het onrecht als een held? Bewaak ik fier en onbevreesd de schatten, die mij toevertrouwd zijn zoals dat een Bommel betaamt?"

„Hm!" zei Tom Poes.

„Zeg geen 'Hm!'" riep heer Ollie gebroken. „Je kunt rustig 'nee' zeggen. Ik zit hier als een sukkel, die zich door schurken als Bul Super voor lelijkerd laat zetten. Iedereen denkt, dat hij met mij de kachel kan aanmaken, als je begrijpt wat ik bedoel. En wat doe ik? Ik laat I Oen het zware werk doen en zit erbij te jammeren! Ach, het is maar goed, dat mijn vader dit niet heeft hoeven beleven ..."

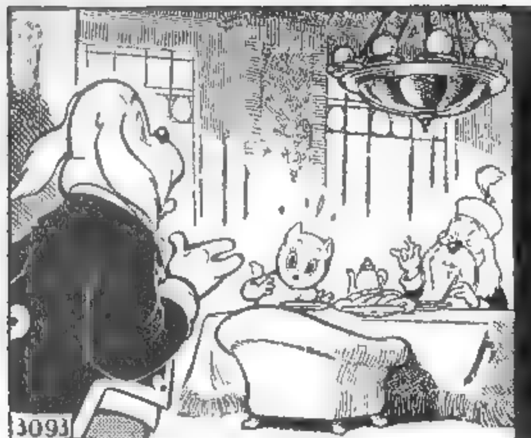
Bij deze woorden barstte hij in schreien uit, zodat Tom Poes, die het niet langer kon aanzien, besloot om maar naar bed te gaan.

„Alles zal wel terecht komen", zei hij troostend. „Morgen zullen we wel weer verder zien. U kunt beter gaan slapen, heer Ollie!"

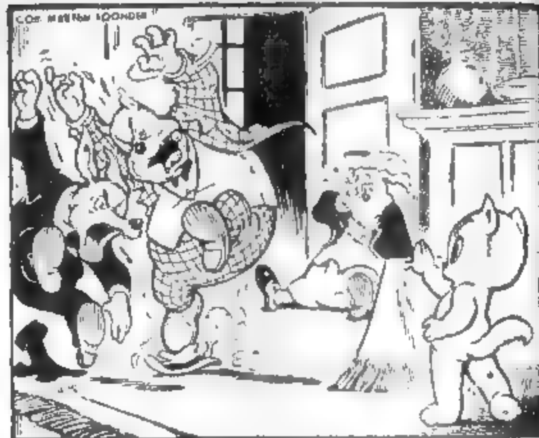
Heer Bommel keek hem hoofdschuddend na en verviel in een droevig gepeins. Maar toen de klok het middernachtelijk uur sloeg, had hij een besluit genomen.

„Geef acht, I - Oen," sprak hij vreemd kalm. „We gaan de wijde wereld in, jij en ik. Een Bommel laat zich niet zo spoedig kennen. Eenzaam en vervolgd gaan wij de schatten bewaken. Volg mij!"

„Tot Uw orders," zei I Oen. Hij stond op en volgde zijn meester naar buiten, waar de maan vreemde schaduwen wierp op de wijde wereld.

Toen Tom Poes en Ping Po de volgende morgen aan het ontbijt zaten, kwam de bediende Joost opgewonden de eetkamer binnen.

„Excuseer, met Uw welnemen," sprak hij. „Heer Olivier is verdwenen! Zijn bed is niet beslapen en de heer Oen is ook weg, als U mij toestaat. Ik vrees, dat er iets betreurenswaardigs gebeurd is . . . ."

„Ik ook," zei Tom Poes. „Ik ben bang, dat heer Ollie gevlucht is. De zorgen waren te veel voor hem, denk ik."

„Dat kan," zei Ping Po. „De wind waait en de zwakke bladeren vallen af. Maar daar schuilt geen wijsheid in, men kan niet vluchten voor zijn lot."

„Ik weet het niet," hernam de bediende. „Daar zijn twee heren aan de deur – geen èchte heren, als ik zo vrij mag zijn – die ruwe taal uitslaan. Ze willen heer Olivier spreken, zeggen ze."

Op dat moment werd de trouwe knecht ruw opzij geduwd door de zakenlieden Super en Hieper.

„We willen ons geld!" riepen ze. „Eénhonderdmillioen florijnen, zoals was afgesproken. Zaken zijn zaken! Waar is die bolle?"

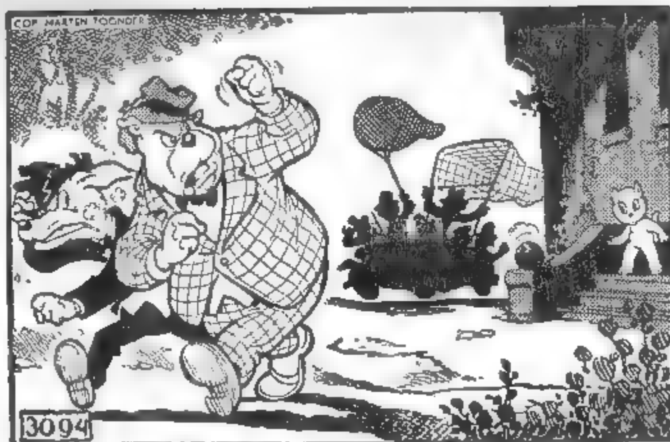
„Heer Bommel is er niet," zei Tom Poes koeltjes. „En dat geld moeten jullie maar bij de eigenaar van de schat gaan halen."

„Onmogelijk," zei Ping Po. „De verheven keizer vertoeft bij zijn voorvaderen. . . ."

Nu werden de beide schurken vreselijk kwaad. Ze wierpen hun hoeden tegen de grond en begonnen er uitzinnig op te dansen.

„Jullie denken zeker, dat je slim bent, huh?" brulde Super.

„Ze denken, dat ze ons kunnen nemen!" tierde Hieper. „Maar hier is het laatste woord niet over gesproken. We zullen hem krijgen, hè baas?"

De beide zakenlieden stulpten hun hoofddeksels op hun ongunstige schedels en verlieten onder bedreigingen en scheldwoorden het huis.

„Ze zijn niet veel goeds van plan," mompelde Tom Poes bekommerd. „Als ze heer Ollie vinden, zijn ze tot alles in staat. Gelukkig is I Oen bij hem en die zal hem wel beschermen zolang hij het sleuteltje heeft — maar toch is het niet zo best. I Oen is zo vreselijk dom, dat hij alleen maar doet wat hem wordt opgedragen; daar heeft men niet veel steun aan."

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door het geluid van gierende remmen. Het was een overvalwagen van de politie, die voor de stoep van Bommelstein stopte.

Tom Poes keek met schrik naar het grimmige groepje agenten, dat er in zat. Ze hadden vangnetten en traangasbommetjes bij zich en ze zagen er zeer vastberaden uit.

De zware gestalte van commissaris Bas ontsteeg aan het voertuig en stampte de treden op.

„Ik eis uitlevering!" sprak hij op barse toon. „In naam der wet! Hier moet krachtig worden aangepakt — en als het niet goedschiks gaat, dan maar kwaadschiks. Waar is hij?"

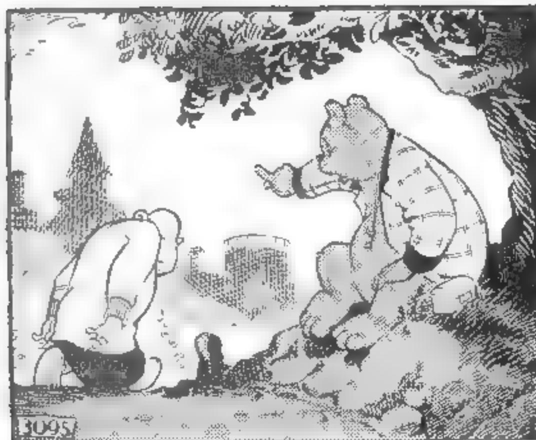
„Heer Bommel is er niet," zei Tom Poes.

„Het gaat niet om Bommel," hernam de politiechef. „Ik heb hier een bevel tot aanhouding en voorgeleiding van de vreemdeling I Oen!"

„I Oen?" riep Tom Poes opgelucht. „Dus het gaat niet om heer Ollie?"

„Tot mijn spijt niet," gaf de commissaris toe. „Een leemte in de wet, dat geef ik toe. Waar is die Oen?"

„Die is gevlucht," zei Tom Poes.

Inmiddels was heer Ollie met de trouwe sleutelbediende I Oen al een heel eind de wijde wereld ingetrokken. Het kistje met de schat droeg hij voorzichtig voor zich uit, want daar was alles tenslotte om begonnen — en in de stilte van de nacht had hij zich zelf voorgenomen om een goed schatbewaarder te zijn.

„Als heer en als Bommel ben ik mezelf bitter tegengevallen," sprak hij. „Het enige wat me overblijft is dus om mij geheel op de juwelen te werpen

„Tot Uw orders," riep I Oen opgewekt

Heer Bommel zuchtte en ging aan de wegkant zitten. Een gesprek met deze knecht matte hem zeer af — en bovendien was hij vermoeid geraakt van het lange lopen.

„Het is nu tegen de middag", hernam hij. „Ik heb honger. Maar ik durf mij niet in de stad vertonen . "

„Tot Uw orders,' galmde de ander opnieuw

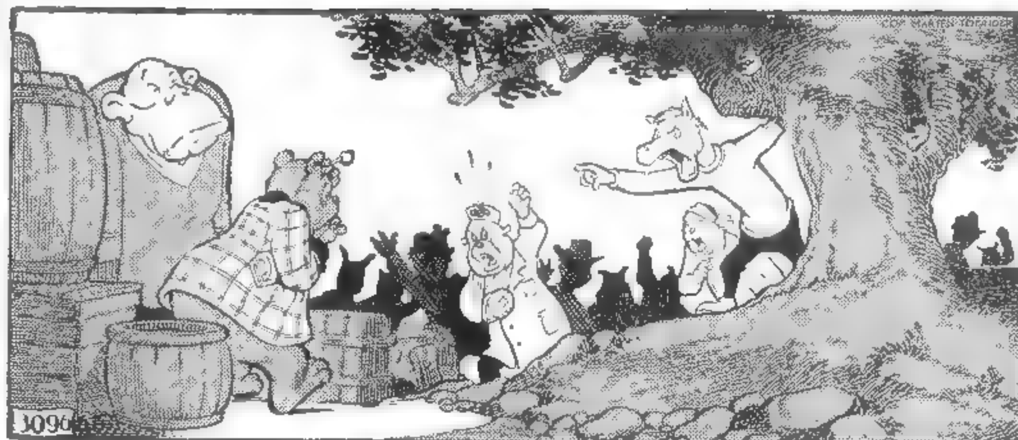
„Goed!" riep heer Ollie geprikkeld. „Geef acht! Ga eten halen en zorg dat je niet gepakt wordt. Afgemarcheerd!"

I Oen herhaalde zijn opdracht en verdween met grote snelheid.

„Heb ik het nu goed gezegd?" vroeg heer Bommel zich af. „Hij doet wat hem wordt opgedragen, maar ik begin te geloven, dat dat helemaal niet zo prettig is. Ga eten halen, zei ik, maar ik bedenk me opeens, dat ik niet gezegd heb wat voor eten En hij heeft ook geen geld bij zich. Ach, ik heb het gevoel dat deze opdracht alweer niet helder genoeg was

Bekommerd wendde hij zich om, want uit de richting van de stad drong een verward rumoer tot hem door. En ja, daar bleek reeds, dat zijn voorgevoel hem niet bedrogen had.

I Oen verscheen om een kromming van de weg, een hoge stapel kisten dragend. En achter hem aan dromde een opgewonden menigte schreeuwend voorwaarts

Heer Bommel stond haastig op terwijl I Oen de vaten en kisten netjes neerzette.
„Eten gehaald," sprak hij. „Anders nog iets van Uw orders?"

Voordat heer Ollie hier iets op had kunnen zeggen, werden zij omringd door een opgewonden menigte.

Luide uitroepen als: „Dieven! Rovers! Misdadigers!" vulden de lucht zodat het heer Ollie bang te moede werd.

„Rustig, brave lieden!" riep hij klagend. „Als er iets niet in orde is, kunnen wij het toch regelen? Wat schort er aan?"

„Hoort die bruut bij jou?" schreeuwde een in het wit geklede heer overspannen.

„J-ja," stamelde heer Bommel. „Dat is te zeggen ... eh ... ik bedoel ..."

„Het is een roversbende!" riep een ander.

„Ze hebben mijn zaak geplunderd!" tierde de eerste.

„Ik was er al bang voor," mompelde de ongelukkige heer verslagen. „Heb je die kisten en vaten met geweld genomen, I Oen?"

„Tot Uw orders," gaf de aangesprokene toe.

„Ja, met geweld!" gilde de witte. „Hij drong mijn levensmiddelenbedrijf binnen en begon te plunderen. En toen ik hem wilde tegenhouden heeft hij mij in de afdeling „Speciale aanbiedingen" geworpen. Ik heb mij ernstig bezeerd."

„Het spijt me!" zei heer Bommel. „Mijn opdracht was niet helder genoeg, vrees ik."

„Kletspraat!" riep de menigte. „Laten we die misdadigers een lesje geven! Geef die dikke een pak slaag!"

Heer Ollie drong angstig achteruit. Doch toen viel zijn blik op I Oen die hem afwachtend aankeek.

„Nog iets van Uw orders?" drong de knecht aan.

Op hetzelfde ogenblik voelde heer Bommel zijn angst verminderen. „Waarom zou ik bang zijn?" vroeg hij zich-zelf af. „Ik kan immers gewoon een opdracht geven? Als ik zeg: Jaag die menigte weg, of zo, dan doet hij dat. Hij zou ze een gevoelig lesje kunnen geven, als ik wilde. Wat verbeelden die lummels zich wel, dat ze een heer durven bedreigen?"

„Nou, komt er nog wat van?" schreeuwde de levensmiddelenondernemer boven het rumoer uit. „Wat zeg je nou?"

„Ik zeg", riep heer Ollie. Maar toen aarzelde hij. Hij bedacht plotseling wat zijn goede vader zou hebben gezegd, als zijn zoon door roof en plundering in zijn onderhoud voorzag. En toen kreeg zijn betere ik de overhand.

„Ik zal schadevergoeding betalen", zei hij zijn portefeuille trekkend. „Laten we dit regelen als heren onder elkander."

Het gezicht van het geld kalmeerde de menigte — en toen heer Bommel een dikke prop bankbiljetten te voorschijn trok en aan de ondernemer overhandigde daalde er een diepe stilte.

„Laat dit U een les zijn", sprak heer Ollie. „Het is voor een Bommel een kleine moeite om U allen tot mosterd te laten slaan. Maar een heer gebruikt geen geweld, hij betaalt liever zijn schulden. Geef acht! I Oen Neem de kisten op en volg mij!"

„Tot Uw orders," mompelde de dienaar teleurgesteld.

„Wel heb ik ooit!" riep de levensmiddelenhandelaar uit, toen het tweetal over de heuvel verdween. „Zo'n rare manier van inkopen heb ik nog nooit beleefd. Hij heeft trouwens veel te veel betaald, maar ik neem aan, dat ik dat als smartegeld mag beschouwen."

Heer Bommel repte zich voort, totdat de menigte geheel uit het gezicht verdwenen was. Toen hield hij halt en liet zich met een zucht aan de wegkant neer.

„Tot Uw orders," zei I Oen die hem met de bagage trouw gevolgd was.

„Ja, ja," mompelde heer Ollie. „De tijd is méér dan rijp om een stukje te eten. Open een van die kisten, jonge vriend en laat eens zien wat de pot schaft."

De knecht gehoorzaamde en bracht een grote voorraad kazen te voorschijn.

„Is dat alles?" hernam heer Bommel teleurgesteld. „Hm, dat wordt een eenzijdige maaltijd. Maar aan de andere kant; zuivel is voedzaam en ik heb er duur genoeg voor betaald. Straks kunnen we wel eens kijken wat er in die vaten zit."

Op dat moment klonk er een zoemend geluid — en over het hoofd van I Oen daalde een lasso naar beneden.

„Goed zo!" riep een rauwe stem. „Die krachtfiguur is onschadelijk. Nu, die bolle!"

Met deze woorden sprong de ongunstige gedaante van Bul Super te voorschijn, zwaaiend met een schiettuig.

„Geef op die schatkist!" grauwde hij. „Dit keer versta ik geen grapjes!"

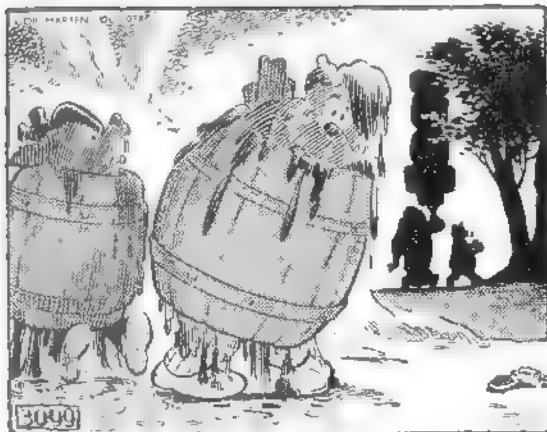
„Geef acht, I Oen!" riep heer Ollie met overslaande stem.

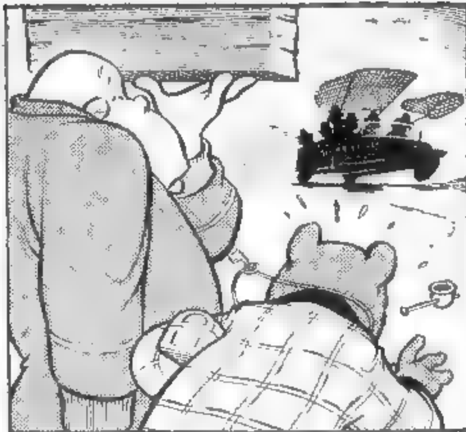
„Dat zal je niet baten!" schreeuwde Hieper. „Ik heb hem in mijn lasso! Je bent er bij, hè baas?"

„Help!" piepte heer Bommel. „Doe dan wat, I Oen! M-maak ze onschadelijk!"

„Tot Uw orders," sprak de bediende. Hij rekte zich een weinig, zodat de lasso in stukken knapte.

En voordat de misdadigers van hun schrik bekomen waren had hij reeds enkele vaten gegrepen waarmee hij begon te gooien.

Super en Hieper gaven verraste kreten toen ze de vaten met voedingsmiddelen zo plotseling op zich af zagen komen, maar ze konden hun lot niet ontgaan. De fusten stulpten zich krakend over hun misdadige schedels en zakten snel omlaag, zodat ze geheel bekleind geraakten. Nu bleek ook waar de inhoud uit bestond, het was stroop

De kleverige massa bedekte de verslagen zakenlieden met een zoete, donkere laag die hun het horen en zien deed vergaan

„Kom," zei heer Ollie vermoeid. „We lopen maar weer eens verder Neem die kisten mee, 1 Oen'

„Tot Uw orders,' zei de aangesprokene Hij stapelde de levensmiddelen op en drentelde achter zijn meester aan.

„Die schurken zijn we voorlopig kwijt," sprak deze. „Ze zullen nu wel begrijpen, dat een heer met een achtgever niet met zich spotten laat. Maar overigens heb ik een mis koop aan die etenswaren, jonge vriend Kaas en stroop — en de stroop zijn we nu nog kwijt geraakt ook. Het leven is voor een vluchtend schatbewaarder héél moeilijk Waar moet dat heen?'

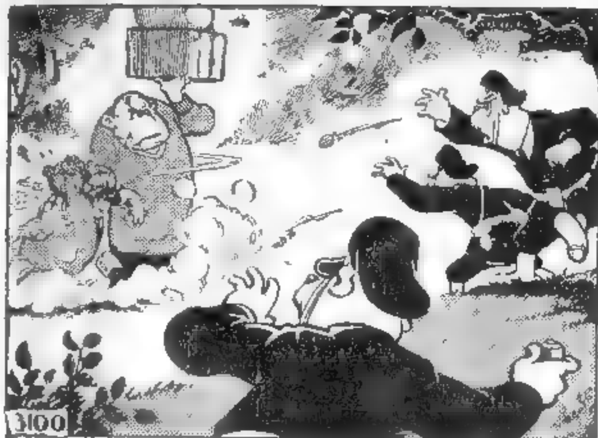
Nu, dat mocht heer Ollie zich wel afvragen. Want om een kromming van de weg naderde de overvalwagen van de politie, geladen met agenten, traangasbommen en vangnetten.

„Daar loopt de voortvluchtige!" riep commissaris Bas, die de leiding had. „Halt houden en er op af!"

De wagen stopte met gierende remmen en een dichte drom ambtenaren sprong naar buiten

Dit keer zag het er somber uit. Want de politiechef kende zo langzamerhand de kracht van 1 Oen en daarom nam hij geen risico's

„Niet te dicht bij komen!" brulde hij. „Eerst de bommetjes gooien en daarna de netten gereed houden"

Heer Bommel staarde ontredderd naar de wild bewegende groep politiebeambten die met hun vangnetten zwaaiden en spoorslags met traangasbommen begonnen te gooien.

„Geef acht . . ." stamelde hij nog. Maar het was reeds te laat. De werptuigen plofen om hem heen op de grond, waar ze een verstikkende rook begonnen te verspreiden.

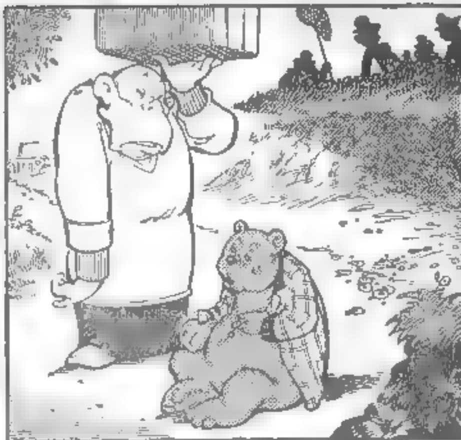
Dit was te veel voor de uitgeputte opperstaatbewaarder. Voordat hij een order had kunnen uitspreken, raakte hij geheel bedwelmd door de dampen, zodat hij tranend op het mos gleed en het bewustzijn verloor.

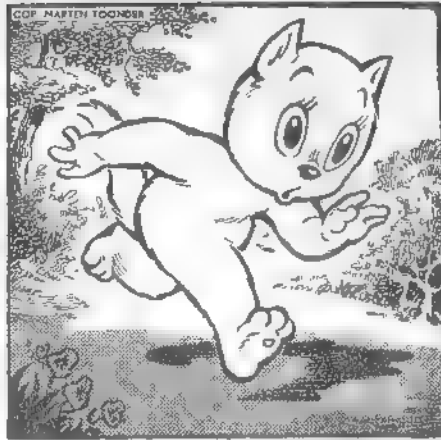
Nu naderde commissaris Bulle Bas omzichtig het terrein van de slag. Hij had een gasmaskertje opgezet, zodat hij geen last had van de kwalijke nevels — maar het was een hele schrik voor hem toen hij merkte, dat Olen ook zonder zo'n masker rustig bleef staan. Weliswaar rolden dikke tranen langs het gelaat van de wakkere achtgever, maar last had hij daar niet zo zeer van. Dat kwam omdat hij geruime tijd zonder adem te halen kon blijven leven; een kunstje dat hij geleerd had van de wachtmeester der huzaren, die hem had opgevoed.

„Drommels," prevelde de commissaris verbekend. „Stel, dat Bommel wèl een order gegeven had. Dan zou hier nu een veldslag hebben gewoed. Wat nu te doen?" Hij knielde neer bij de bewusteloze heer Ollie en nam het sleuteltje in de hand. Doch af pakken durfde hij het niet.

„Dat zou de rechter niet goedkeuren," mompelde hij peinzend. „Wat een toestand! Als ik deze sleutel in beslag neem krijg ik een trakker en als ik het niet doe, sta ik hier voor aap wanneer Bommel direct bijkomt..."

Even later had de frisse voorjaarswind de gassen al verdreven, zodat heer Bommel met een zucht de ogen opsloeg.

„W-waar b-ben ikkik?" stamelde hij met dikke tong.

„U bent hier", zei de commissaris sussend. Hij trad haastig achteruit en hief bezwerend de handen op.

„Er is niets gebeurd," hernam hij. „Een beetje traangas, dat is alles. Ik heb U niet eens Uw sleuteltje afgenomen."

„O," zei heer Ollie, terwijl hij ging zitten. „T-Traangas, O."

Toen wiste hij zich de ogen af en er kwam een wantrouwige blik in. Met afschuw monsterde hij het door een gasmasker misvormde gelaat van de politiebeambte en slaakte een woedende kreet.

„Schurken!" riep hij. „Jullie hebben mij, een heer en een Bommel, met stinkende dampen gegooid! Je denkt, dat je alles kunt doen, omdat je een agent bent, hè? Maar dit gaat te ver! Dit neem ik niet!"

„Tot Uw orders," zei I Oen uitnodigend.

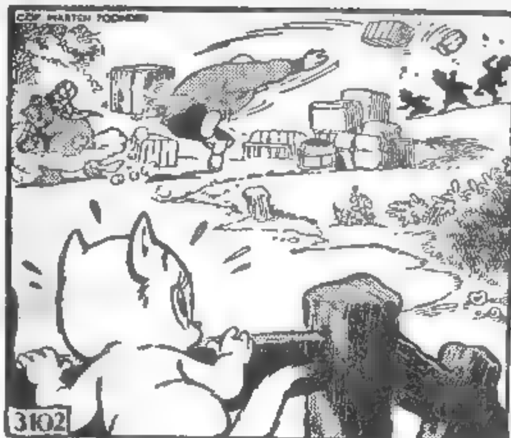
Commissaris Bulle Bas wachtte de rest niet af. Hij snelde terug naar zijn manschappen en gaf het bevel om de vangnetten en een nieuwe lading bommetjes gereed te leggen.

„Het gaat nu hard tegen hard", riep hij uit. „Vang hem tot iedere prijs!"

Nu wilde het geval, dat Tom Poes juist op dat moment over een heuvel naderde. Hij was al enige tijd op zoek naar zijn vriend — en toen hij nu in de verte het gebeuren gewaar werd begreep hij, dat het de hoogste tijd was om in te grijpen.

„Heer Ollie!" riep hij, terwijl hij het op een lopen zette. „Niet gaan vechten! Het is alleen maar om I Oen te doen!"

Helaas, zijn waarschuwing kwam te laat...

Heer Bommel wist niet, dat de politie niet hem, maar I Oen zocht — en daarom besloot hij om zijn vrijheid duur te verdedigen. Voordat de agenten opnieuw in actie hadden kunnen komen, had hij zijn achtgever reeds aan het werk gezet en nu ontstond er een ruw toneel.

De vaten en kisten met levensmiddelen suisden door de lucht — en hoewel de politieambtenaren zich dapper met hun traangasbommen verdedigden, konden zij niet tegen deze overmacht op.

„In de auto!" schreeuwde de commissaris, die begreep, dat de toestand hem uit de hand liep. „We moeten versterking hebben!"

De agenten gehoorzaamden met zo'n snelheid, dat de politiewagen reeds brullend voortschoot, toen de politiechef nog op de weg stond om de aftocht te dekken.

„Ho! Ik moet nog mee! Halt! Help!" riep de ongelukkige.

Op dat moment werd hij echter in de rug getroffen door een klein vat dat krakend uit elkander sloeg en hem buiten gevecht stelde. Het bevatte ingelegde uitjes.

Tom Poes schonk geen aandacht aan hem. Hij rende op zijn vriend toe, die opnieuw in zwijm gevallen was door de kwalijke dampen van het traangas. I Oen stond naast hem en klopte zich de handen af.

„Anders nog iets van Uw orders?" vroeg hij, terwijl de tranen hem langs de wangen biggelden.

„Nee," zei Tom Poes. „Geen orders meer. Dit is al erg genoeg, want nu is heer Bommel ook strafbaar geworden! Ik wilde, dat we de schatten nooit gezien hadden. Hoe moet dit aflopen?"

„Orders zijn orders," zei de knecht onbewogen.

De burgemeester van Rommeldam zat in zijn werkkamer, toen de commissaris van politie binnentrad.

De wakkere politiechef was geheel bedekt met schilletjes, zijn uniform droop van het vocht en hij verspreidde een doordringende uiengeur.

„Bas!" riep de heer Dickerdack opspringend. „Wat betekent dat? Hoe waag je het om in deze toestand hier binnen te komen? Schaam je je niet?'

„Jawel, burgemeester," stamelde de beambte. „Het was een overmacht!"

„Wàt was een overmacht?!" donderde de magistraat.

„Het fust met uien," legde de ander uit „Het waren ingelegde zilveruitjes. Het slaat op de ogen, burgemeester. Neem me niet kwalijk, dat ik huil."

En daarop bracht hij op bewogen toon verslag uit van zijn mislukte poging om I Oen te arresteren

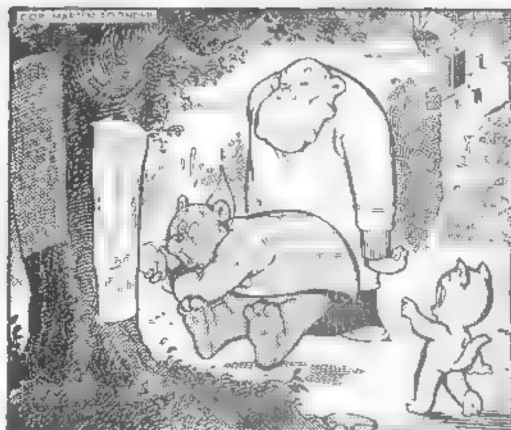
„Het sleuteltje mocht ik niet afnemen" besloot hij, terwijl de tranen hem langs de wangen biggelden. „Daardoor was ik machteloos' '

Burgemeester Dickerdack had met een zakdoek voor de neus toegeluisterd. Het was duidelijk, dat het gebeurde - en ook de geur - hem sterk aangreep.

„Dit loopt de spuigaten uit!" riep hij schreiend. „Deze hele zaak is verwaterd! Dit gaat zo niet langer, Bas! Hier helpen slechts zéér krasse maatregelen! Ga een eindje weg, Bas, je staat in een kwade reuk. Ik zal het departement van oorlog opbellen en ik geef je alle volmachten om die roversbende onschadelijk te maken! Alle volmachten, versta je? Ga nu weg Bas, je uitstraling is mij te machtig!"

Tegen het vallen van de avond keerde heer Bommel terug naar zijn kasteel.

Dat was natuurlijk niet maar zo gegaan. Het had Tom Poes veel gepraat gekost om zijn vriend uit te leggen, dat dit het beste was.

„Vluchten loont niet", zo sprak hij, „als U onschuldig bent, hoeft U niets te vrezen – en als U schuldig bent, verdient U straf. Het is allemaal erg eenvoudig. Maar door te vluchten maakt U de zaak alleen maar erger, want dan gaat U dingen doen, waar U later spijt van krijgt."

„Ja, ja!" prevelde heer Ollie. „Het leven is voor een vluchtend heer wel zeer hard. Ik houd het niet vol – maar wat moet ik nu doen, als opperschatbewaarder zijnde?"

„U moet er mee uitscheiden," zei Tom Poes. „Geef die schatten terug aan Ping Po – en geef hem ook het sleuteltje weer, dan bent U overal van af."

Dit denkbeeld lokte heer Bommel wel aan. Hij was langzamerhand zó ver gekomen, dat hij niets meer vond aan schatten bewaren.

Maar helaas, dit inzicht kwam te laat.

De commissaris van politie had overal grote aanplakbiljetten laten ophangen, waarop stond, dat er een grote beloning werd uitgeloofd voor het aanhouden van de sleutelhouder en van de sleuteldienaar.

„Dat gaat om mij!" riep heer Ollie hevig schrikkend, toen hij zo'n papier voor Bommelstein gewaar werd.

„En om J. Oen natuurlijk," vulde Tom Poes aan. „Het is jammer, vanmorgen ging het alléén maar om J. Oen. Maar U hebt het te bont gemaakt – en nu bent U er ook bij."

Toen heer Bommel geschokt zijn kamer binnentrad vond hij daar Ping Po met gekruiste benen op zijn beste stoel zitten.

„Ik zocht U nèt!" riep heer Ollie met gemaakte opgewektheid. „Ik wilde U zeggen, dat eh .. ik bedoel, ik zie er van af, bedoel ik. Ik doe het niet meer. Ik wil geen opperschatbewaarder meer zijn, als U begrijpt wat ik bedoel. Kijk, U mag het sleuteltje ook weer terug hebben ...."

„Helaas," sprak de oosterling peinzend, „dat zal niet gaan. De verheven sleutel is een zware last — een zéér zware last. Maar men kan hem niet zo maar weer teruggeven. De rivier stroomt naar het dal, maar hij keert nimmer weer naar de bergtop, waar hij is ontstaan."

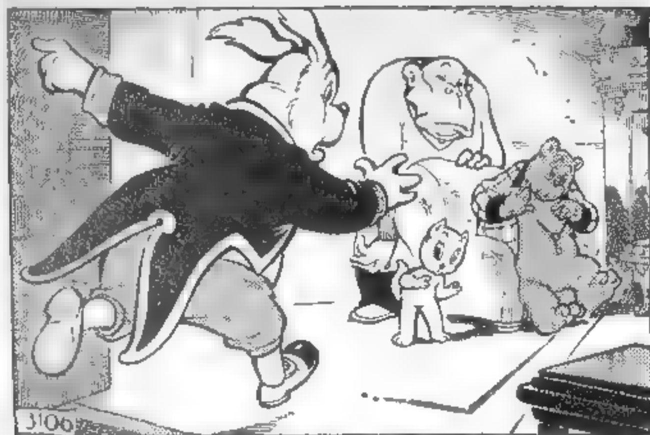
„Wat een onzin!" riep heer Bommel driftig. „Ik praat over ernstige zaken en U begint over loodgieterswerk! Ik wil niet langer die schatten bewaren. U krijgt die vervelende doos weer terug en ik...."

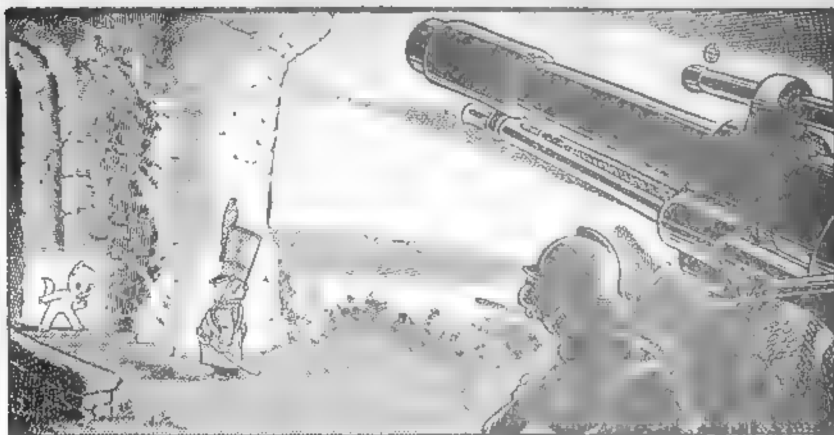
„Helaas," herhaalde Ping Po, doch nu klonk zijn stem vreemd scherp. „Men kan de schat ook niet afschuiven. Men moet hem blijven bewaken zolang men de sleutelhouder is, want anders...."

Hij zweeg, zijn blik doolde langzaam uit en met een beleefde buiging verliet hij het vertrek.

„Want anders...." stamelde heer Ollie. „Ja, ja. Ik wist het wel. Er is voor mij geen redding meer. Ik heb schatten en macht, maar er staat een prijs op mijn hoofd. Ik ben een paria. En die moet ik blijven, want anders ...."

Hij verviel in een dof zwijgen waaruit hij niet op te wekken was. Hij keek zèlfs niet op, toen er buiten een dof gerommel van zware voertuigen klonk, waarbij barse stemmen bevelen schreeuwden......

„Er staat een prijs op mijn hoofd," prevelde heer Ollie door het gedreun heen. „Alsof ik een misdadiger ben! En waarom?"

„Dat is te ingewikkeld om zo maar eventjes uit te leggen," zei Tom Poes. „U weet het trouwens zelf het beste!"

„Ook dat nog!" riep heer Bommel uit. „Iedereen is lelijk tegen me, er zitten agenten achter me aan en jij wordt brutaal!"

Op dat moment werd de deur opengeworpen door de bediende Joost. Hij had zijn anders zo keurige manieren geheel vergeten en snelde op lompe wijze het vertrek in.

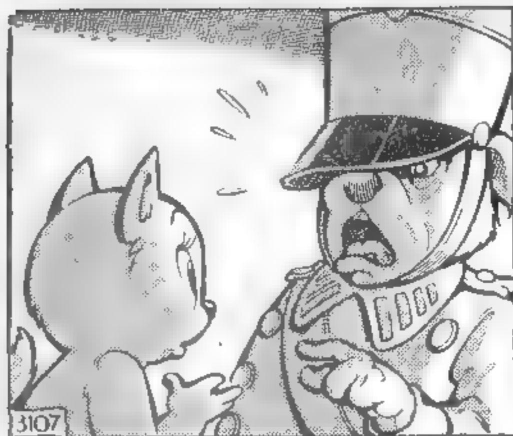
„Heer Olivier!" kreet hij ontdaan. „Heer Olivier! Daar is iemand om U te spreken! Het is hoogst betreurenswaardig, als U mij toestaat — deze toestand, bedoel ik. Nog nooit heb ik...."

„Beheers je, Joost," zei heer Ollie met bedroefde waardigheid. „Ik begrijp het. Er staat natuurlijk een politiebeambte aan de deur om mij te arresteren — en dat schokt je. Maar dat hoeft niet, mijn vriend. Ik ben reeds gehard en gelouterd. Ik draai hier mijn hand niet meer voor om. Tom Poes, ga eens even aan die ambtenaar zeggen, dat ik hem niet kan ontvangen. Hij moet maar weggaan, want ik sta niet voor de gevolgen in!"

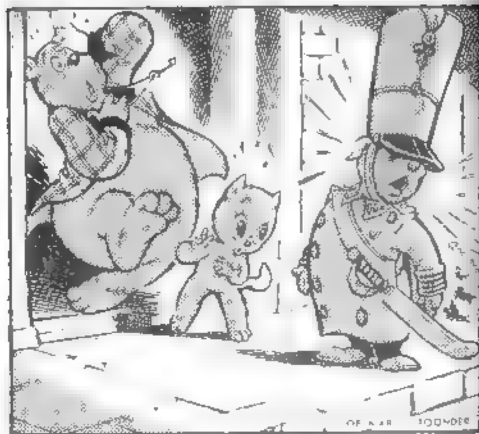
Tom Poes liep de kamer uit, maar toen hij bij de buitendeur kwam ontdekte hij al gauw dat het niet een eenvoudige agent was, die daar stond.

Temidden van felle zoeklichtbundels en dreigend glanzende kanonslopen bevond zich een krijgsoverste op de stoep.

„Bommel?" riep de officier. „Bent U Bommel? Niet? Maak dan rechtsomkeert en deel Bommel mede, dat zijn huis omsingeld is door het tweede regiment artillerie!"

„Bommelstein omsingeld!" riep Tom Poes uit.

„Jawel, ik ben de overste van Mallenkletter," sprak de officier op sterke toon. „Ik heb opdracht om hier een sleuteldrager en een sleuteldienaar goed- of kwaadschiks gevangen te nemen. Is dat duidelijk? Huh? Goed! Ik eis onvoorwaardelijke overgave! On-voor-waar-delijk! Begrepen? Huh? Ik versta geen gekheid."

„O," zei Tom Poes onthutst. Hij begreep dat het nu wel bittere ernst geworden was en dat men de overste niet moest verwarren met een goedwillende agent. Dit was beroepswerk, dat was wel duidelijk.

„Sta daar niet te lummelen!" bulderde de hooggeplaatste officier. „Doe je boodschap! Rechtsomkeert, mars!"

Nu klonk er echter een zwakke stem door de gang.

„Wat is dat toch aan de deur, Tom Poes?" riep de stem klagelijk. „Ik kan dat geschreeuw niet verdragen — je weet toch dat iemand van mijn stand daar niet tegen kan. Laat die beambte toch weggaan, jonge vriend. Voordat ik mijn achtgever op hem afstuur ..."

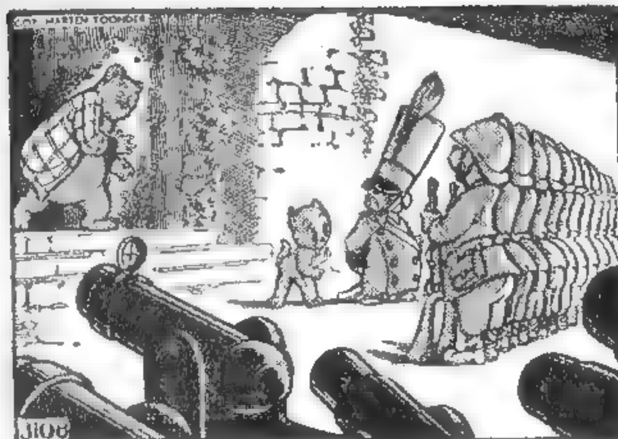
„Bommel?" riep de overste toen hij in het licht van de schijnwerpers heer Ollie's wankele gestalte zag opdoemen. „Is dat Bommel? Huh? Goed! Onvoorwaardelijke overgave! Begrepen? Niet goedschiks, dan kwaadschiks!"

„W-wat betekent dat?" vroeg heer Bommel verblekend.

„Dat betekent, dat ik order heb om dit gebouw zo nodig met de grond gelijk te maken!" blafte de krijgsman. „Ik geef je vijf minuten om er over na te denken. Daarna geef je je over met die sleuteldienaar, want anders ..."

Met deze woorden wendde hij zich om en daalde de stoep af naar waar zijn soldaten wachtten.

„Geef ... acht!" commandeerde hij en toen Tom Poes dat hoorde kreeg hij plotseling een idee.

De overste van Mallenkletter daalde rinkelend de stoeptreden af en stelde zich voor een rijtje manschappen op, dat daar in de houding stond

„Over vijf minuten gaan wij dit doel onder vuur nemen!" riep hij. „Er moet goed geschoten worden: de eer van het tweede regiment artillerie staat op het spel! Denk er om mannen: Er is maar één twee!"

„Hoera!" riep het groepje spontaan.

„Goed! Ahum. . Geef acht!" hernam de officier. Doch nu werd hij aan de mouw getrokken door Tom Poes.

„Een ogenblikje, meneer," fluisterde die „Kunt U mij ook zeggen, hoe U dat doet?"

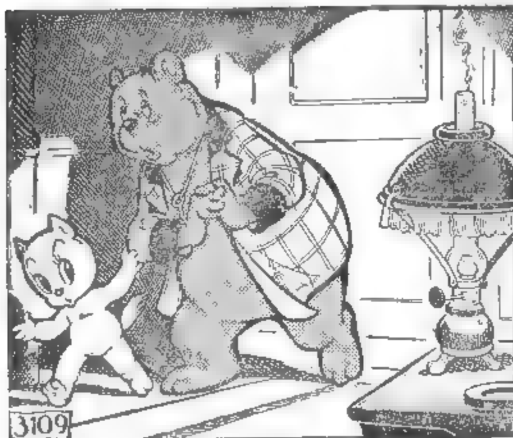
„Wat doet?" vroeg de ander verbaasd „Wat bedoel je?"

„Wel," zei Tom Poes. „Ik vind het zo knap, dat die soldaten precies doen wat U zegt. Die tucht vind ik zo iets moois. Hoe doet U dat?"

„Zoiets gaat organisch," legde de overste uit. „Het ruwe materiaal moet eerst gevormd worden; de mannen worden opgeleid door wachtmeesters en door. . . ."

„Ja, dat weet ik," zei Tom Poes. Hij knikte vol begrip en vervolgde toen peinzend· „Ze doen àlles wat hun wordt opgedragen nietwaar? Ze zeggen „Tot Uw orders" en zo. Ja, ik heb dat wel eens vaker gehoord Maar nu vraag ik me af wat er zou gebeuren wanneer ze het ineens zelf voor het zeggen hadden."

„Dat," riep de krijgsoverste geschokt uit, „is een idiote vraag! Die ondermijnt de krijgstucht. Als ze het zelf voor het zeggen hadden, zou er nooit iets gebeuren, dat is duidelijk! Maar ik heb het te zeggen — en over vijf minuten laat ik de zaak hier plat leggen. Je kunt dus beter zorgen, dat er wordt voortgemaakt."

Tom Poes liep haastig terug naar Bommelstein, waar heer Ollie, door schrik bevangen, op hem stond te wachten.

„W-waarom liet je me alleen?" vroeg hij haast schreiend. „Be-begrijp je dan niet, hoe vreselijk het is wanneer men door ruwe soldaten bedreigd wordt, als heer zijnde?"

„Ja, dat begrijp ik," zei Tom Poes. „En daarom heb ik even met die overste gepraat."

„Hoe karakterloos!" riep heer Bommel bitter. „Ik word bedreigd door ongunstig krijgsvolk, dat met kanonnen voor mijn deur gaat staan — en wat doe jij? Verzin jij een list? Stuur je de schurken weg? Neen! Jij gaat met hen praten! Het is wel fraai!"

„Soms," zei Tom Poes, „is praten wel nuttig. Vooral wanneer men zijn tegenstander wil leren kennen!"

„Bah!" snauwde heer Ollie. „Waarom zou men zo iemand willen kennen? De onzin!"

„Ik vroeg me bijvoorbeeld af," vervolgde Tom Poes, „wat die soldaten zouden doen, wanneer ze het zelf voor het zeggen hadden."

„De onzin," herhaalde heer Bommel. Hij liep de kamer in en staarde gemelijk naar de achtgever I Oen, die daar onbewe gelijk het kistje met de schatten stond te be waken. Het volstrekt stompzinnige in de trekken van de trouwe dienaar kwam in het schemerachtige licht goed tot zijn recht — en dat bracht heer Ollie op een idee.

„Iedereen weet, dat soldaten niets te zeggen hebben," sprak hij. „Ze worden net als I Oen, door wachtmeesters en zo opgevoed. Ik begrijp niet, waar je heen wilt, jonge vriend. Moet het soms een list verbeelden?"

Buiten begon het lawaai weer aan te zwellen. De overste liet door middel van luide commando's de kanonnen in stelling brengen, hij marcheerde zijn manschappen af en aan en legde zodoende een ragfijn net om het slot Bommelstein.

Dit bedrijf bleef binnen natuurlijk niet onopgemerkt.

De Oosterling Ping Po schrok op uit zijn meditatie en begaf zich naar beneden. Zijn tred was rustig als altijd, maar het was toch merkbaar, dat hij bekommerd was.

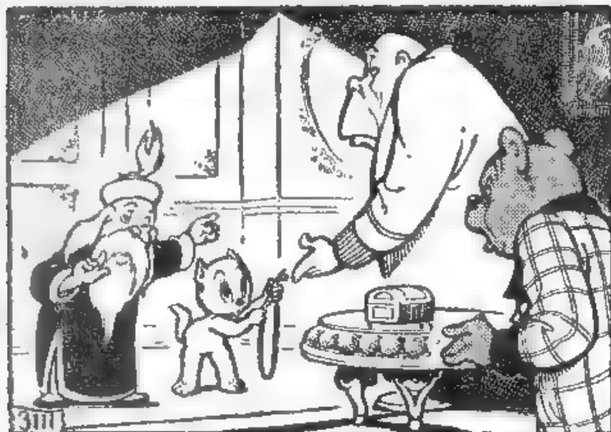
„De storm loeit om de bergpiek," prevelde hij. „De wijze zoekt beschutting voordat het onweer losbarst. Doch nu begin ik, onwaardige, mij af te vragen, of de verheven Bom-Mel aan een schuilplaats gedacht heeft."

Hij opende de kamerdeur en bleef toen als door de bliksem getroffen op de drempel staan. Heer Ollie had zich van het sleuteltje ontdaan en gaf dat nu aarzelend aan Tom Poes.

„Ik ikkik weet niet, wat je wilt, jonge vriend," sprak hij. „Maar hier heb je het nare ding! Ik wil niet langer sleutelbewaarder zijn; de nood is te hoog gestegen. Schiet op, Tom Poes. Wat je ook van plan bent, doe het vlug. Direct is het te laat!"

Tom Poes greep het sleuteltje, doch nu sprong Ping Po voorwaarts.

„Halt!" riep hij met trillende stem. „Doe het niet! Doe het niet! Deze Tom Poes is iets rampzaligs van plan met de machtige sleutel van de onvervangbare schatkist! Ik voel het! Houd hem tegen, want anders..."

Heer Bommel keek de binnengekomene dom aan.

„Waarom mag ik hem dat snertding niet geven?" riep hij opstandig uit. „Ik wil geen sleuteldrager en geen schatbewaarder meer zijn. En ik ben heus niet bang voor u, heer Po; al zegt u ook steeds: „want anders..." Wat kan mij nu nog gebeuren? Zegt u nu zelf; mijn mooie, goede, trouwe Bommelstein wordt direct onder vuur genomen...."

„Alleen maar wanneer de sleuteldrager en de sleuteldienaar zich niet overgeven," zei Tom Poes. „En dat is nu één en dezelfde; kijk maar!"

Hij wees naar I Oen, die verbluft naar het sleuteltje staarde, dat door Tom Poes om zijn nek was gehangen.

Een trage glimlach begon langzaam op zijn ledig gelaat te verschijnen en een gemompel ontsnapte hem, terwijl hij het kistje met de juwelen greep.

„Dit is het einde!" sprak Ping Po dof. „Nooit mag men de sleutel geven aan de nederige I Oen. Hij is de sleuteldienaar — en hij gehoorzaamt degene, die de sleutel draagt. Het is duidelijk, dat hij zelf de sleutel niet kan dragen; hij kan zichzelf niet gehoorzamen, want hij is opgevoed door een wachtmeester der huzaren!"

„W-wat gaat hij nu dan doen?" vroeg heer Bommel op piepende toon

„Geef.... acht!" donderde I Oen galmend. Hij klapte de hakken tegen elkaar en liet zijn borstkas zwellen. „Rechtsomkeert. mars!"

Toen keek hij met een brede grijns naar de anderen.

„Barst!" sprak hij, terwijl hij door de dichte deur naar buiten daverde

Buiten wierp de overste van Mallenkletter, bij het licht van de schijnwerpers, een korte blik op zijn horloge.

„Nog dertig seconden", sprak hij koud. „Wanneer de sleuteldrager en de sleuteldienaar zich dan niet hebben overgegeven kan het vuur geopend worden, hopman!"

„Tot Uw orders," zei zijn metgezel.

„Een eigenaardig idee," hernam de bevelhebber. „Nu staat hier nog een fors gebouw, dat bewoond wordt door trots opstandig volk. Over enkele ogenblikken zal het veranderd zijn in een rokende puinhoop."

„Ja, ja, dat buskruit is een wonderlijke uitvinding," zei de hopman. „Nog tien seconden, overste."

„Mooi," zei de hoofdofficier. „Laat de manschappen zich gereed houden!"

Op dat moment werd de deur van slot Bommelstein opengeworpen en een forse gedaante verscheen op de drempel.

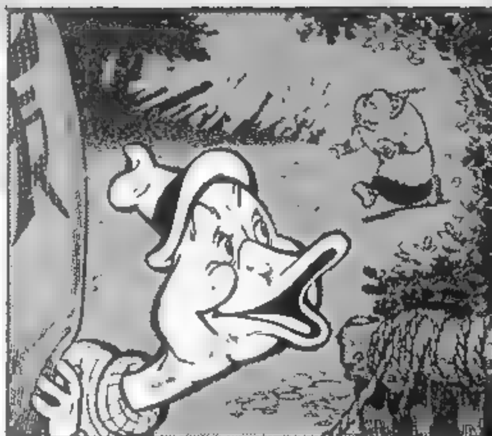
„Halt!" riep de hopman. „Daar is de sleuteldrager!" „Nee," schreeuwde de heer van Mallenkletter, „het is de sleuteldienaar!"

„Hij is nu allebei!" riep Tom Poes, die ook in de opening verscheen. „Voorzichtig hoor. Het is niet zeker, dat hij zich zal overgeven."

„Handen omhoog!" brulden nu de beide officieren. Maar helaas, J. Oen, die zo plotseling de macht over zichzelf gekregen had, was door het dolle heen en stoorde zich niet meer aan orders.

Heer Bommel en Tom Poes zagen tot hun schrik, dat de beide militairen omhoog geworpen werden als kaatsballen, terwijl ze luidkeels „Vuur!" commandeerden. Maar omdat ze door de schrik vergeten hadden „geeft acht" te bevelen, gebeurde er niets!

Nu stond [illegible] Bam moster [illegible] die [illegible] Wammes Waggel.

Deze [illegible] vreemd voorwerp op het dak van zijn woning gevonden. Hij had het er voorzichtig afgehaald en goed bekeken. En hoewel hij aanvankelijk dacht, dat het een baljurk was had hij al spoedig begrepen, dat het wel eens een lekke luchtballon kon zijn.

Dat was natuurlijk een alleraardigste ontdekking, want wie zou er nu niet een luchtballon willen bezitten?

Met behulp van stukjes binnenband en wat solutie had hij de gaatjes gedicht en nu was hij bezig om het geval op te blazen door middel van de gasslang van zijn fornuisje. In dit werk werd hij echter gestoord door een luid rumoer dat van achter het geboomte opsteeg. Er klonken kreten, er vielen enkele schoten en daarop begon de grond te dreunen.

„O, wat enig," prevelde Waggel omkijkend. „Het leger komt. Zou er geen muziek bij zijn?"

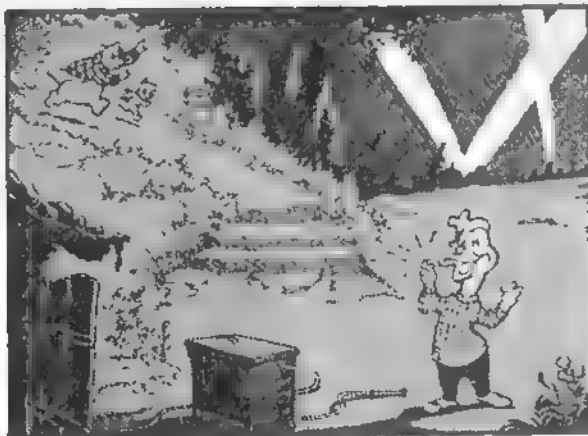
Het bleek hem echter, dat de figuur, die [illegible] voorop liep, geen trommelslager was. „Houden jullie een nachtoefening?" riep hij. „Spelen jullie soldaatje? Jij bent 'm zeker, hè?"

Hij kreeg echter geen antwoord. De voort[illegible] snellende vreemdeling [illegible] het zien van de lange [illegible] bleef hij plotseling staan.

„Mag ik meedoen?" [illegible] Waggel. „Ik heb een reuze enige luchtballon en ik heb er een stoel aangebonden zodat je prettig zitten kan als hij straks omhoog gaat [illegible]"

„Umpf", mompelde de vluchteling. Hij staarde naar het vreemde oosterse teken dat op de bolle vorm was geschilderd en het was duidelijk, dat hij zeer ontroerd was. Geen wonder. I Oen had de ballon herkend waarmee hij gekomen was.

Op Bommelstein hadden heer Bommel en Tom Poes de ruwe uittocht van I Oen in spanning gevolgd. Ze zagen hoe de onbehouwen gedaante zich een weg door de keurige troepen van de overste Mallenkletter baande — een spoor van omgevallen soldaten en verbogen kanonslopen achterlatend.

Toen hij uit het gezicht verdwenen was en het leger een goed georganiseerde vervolging inzette, kon heer Ollie het echter niet langer uithouden.

„Ik moet weten hoe dit afloopt," sprak hij, terwijl hij begon te draven. „Ik voel mij verantwoordelijk voor dat ongevormde karakter. Jij hebt hem nu wel de sleutel gegeven — maar het zijn sterke benen, die hun eigen sleutel kunnen dragen, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik ben bang dat het ventje door dat ruwe krijgsvolk onder de voet gelopen zal worden. . . ."

„O nee!" zei Tom Poes. „Kijk daar eens, heer Ollie! Hij vliegt!"

Inderdaad steeg op dat moment de ronde vorm van een luchtballon boven de boomtoppen uit. Er onder was — zacht schommelend op een keukenstoel — de figuur van I Oen duidelijk te onderscheiden.

„Hoe k-kan dàt nu?" hijgde heer Bommel.

„Ik weet het niet," zei Tom Poes. „Daar staat Wammes Waggel; misschien weet die er meer van."

Nu dat was zo, zoals de oplettende lezertjes zich zullen herinneren. Hij had de ballon aan de vluchteling verkocht voor een van de juwelen uit het kistje.

En terwijl achter hem het leger de zoeklichten omhoog richtte en de kanonnen in stelling bracht, stond hij vol bewondering naar de flonkerende steen te staren.

„Wat enigjes!" riep hij opgetogen uit. „'t Is net een sterretje!"

Heer Bommel staarde niet-begrijpend van het druk bewegende leger naar Wammes Waggel.

„W-wat betekent dit?" vroeg hij. „Waarom vliegt I Oen daar boven met een ballon de lucht in? En wat heb je daar voor een diamant? Hij lijkt op de Ster van het Oosten uit de schatkist, als je me volgen kunt."

„Wat grappig," zei Wammes. „Ik dacht al, het is niet een sterretje! Ik heb hem gekregen van een enige meneer, die mijn luchtballon wou gebruiken en nu ga ik hem op mijn hoed naaien — die ster bedoel ik. Hih hi! als ik dan rond loop lijk ik op een komeet!"

Zo schertsend huppelde hij zijn eenvoudige huisje binnen en sloeg de deur toe.

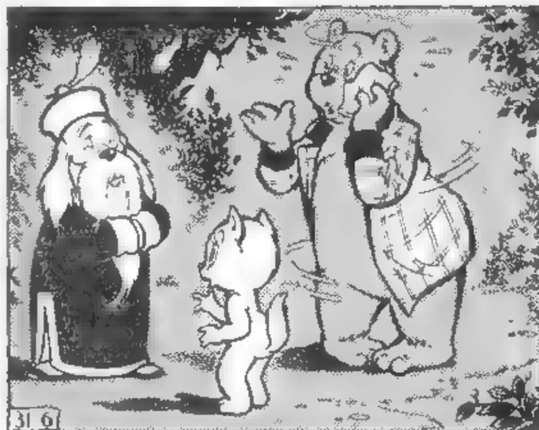
„Wat toevallig," mompelde Tom Poes. „Het is wel vreemd, dat I Oen net op tijd zijn luchtballon heeft terug gevonden. Het kan toch vreemd lopen in de wereld. Als het leger hem nu maar niet naar beneden schiet!"

Maar dat gebeurde gelukkig niet. De overste van Mallenkletter beschikte wel over kanonnen, maar niet over luchtdoelgeschut — en nadat hij vergeefs had getracht het luchttuig onder vuur te nemen, gaf hij het op. Het leger doofde de zoeklichten en ontving order om in te rukken.

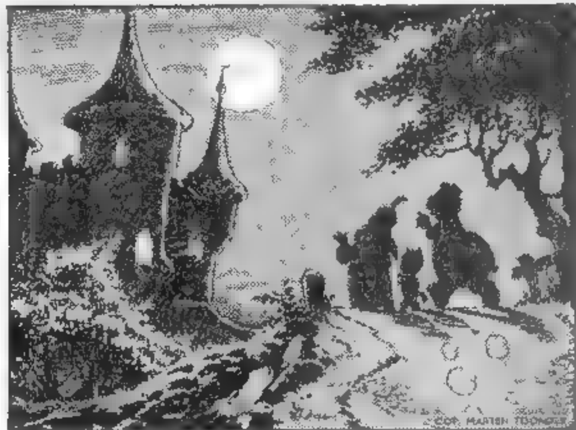
„Het is jammer," mopperde de hopman, toen hij met zijn chef achter de manschappen naar huis stapte. „Het zou zo'n aardig verzetje voor onze jongens geweest zijn."

„Kom, zo moet u het niet zien," sprak de heer van Mallenkletter. „De kunst bestaat niet in het domme gedoe van de soldaten. Het geven van de juiste orders: dáár komt het op aan — zoals weer eens gebleken is. Het was een heel geslaagde oefening, hopman!"

„Tot Uw orders," gaf de ander toe.

Toen Tom Poes en heer Bommel zich om draaiden om weer naar huis te gaan, stonden ze plotseling tegenover Ping Po, die hen gevolgd was.

„O, eh . . . goede avond, heer Po," zei heer Ollie geschrokken, „alles is weg, zoals U ziet. I Oen is weg en de sleutel is weg en de schat is weg. Ik kon het echt niet helpen!"

„Alles is weg," herhaalde de oosterling somber. „De wind waait uit het westen en de nederige I Oen vliegt terug naar waar hij vandaan gekomen is. Dat is de loop der dingen."

„Het is wel erg, hè?" hernam heer Ollie. „Dat de schat weg is, bedoel ik. Wat gaat U nu doen? Bent U erg boos?"

„Boosheid," sprak Ping Po, „is als een worm, die aan het hart knaagt. De wijze kent geen boosheid."

„Gelukkig," zei heer Bommel opgewekter. „Ik was werkelijk even bang, dat U iets onbeheersts zou gaan doen. U was altijd zo streng, wanneer ik soms eens eventjes niet goed op de schat lette. „De schat moet terug komen", zei U altijd, „Want anders . . ." Dat heeft me wel eens dwars gezeten, als U begrijpt wat ik bedoel. Ik vroeg me wel eens af: „Wat zou er anders gebeuren?"

Ping Po zuchtte en schudde met een peinzende uitdrukking op het gelaat het hoofd.

„Vreemd," zei hij, „dat is toch heel eenvoudig, de schat moet terug komen, dat spreekt! Want anders . . ."

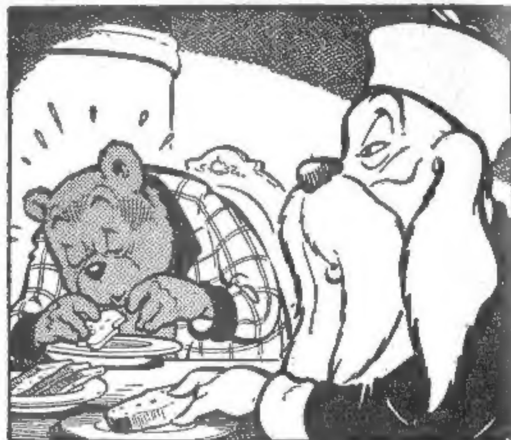
„Daar heb je het weer!" riep heer Ollie uit. „Wat anders? Wat bedoelt U?"

„Want anders is de schat weg," besloot de heer Ping.

„Is dat alles?" vroeg Tom Poes verbluft. „Als we dat eerder geweten hadden!"

„Dat is alles," gaf de oosterling toe. „De zaak ligt heel eenvoudig. Maar toch is het erg genoeg. Wanneer de schat weg is, is de laatste herinnering aan de verheven keizer verdwenen. Kunt U iets ergers bedenken?"

Toen het groepje slot Bommelstein weer betrad, was de bediende Joost juist doende met het opdienen van enige beschuiten met kaas.

„Ik dacht, dat zal wel smaken op dit late uur," sprak de trouwe knecht. „En bovendien heeft heer Olivier genoeg kaas voor een jaar, door de inkopen van de vorige week — als ik zo vrij mag zijn."

„Ja, ja," zei heer Bommel met een bleek lachje. „I Oen had een ruime hand wanneer hij een opdracht kreeg. Ik vraag me af, waar hij op dit moment is."

„De nederige I Oen vliegt terug naar het Oosten," zei Ping Po. „Samen met de sleutel en de schat."

„Wat zou hij met die schat gaan doen?" vroeg Tom Poes zich af.

„O, heel gewoon," zei heer Bommel. „Hij is nu zelf opperschatbewaarder — dus hij zal de juwelen wel goed bewaren. Neem een beschuitje, heer Po!"

„Graag," zei de oosterling. „Hoewel Uw antwoord klinkt als een klepel in een gebarsten klok van grote schoonheid."

„O," zei heer Ollie verward. „Hm! Wat bedoelt U?"

„Ik bedoel," legde de ander uit, „dat de nederige I Oen de schatten niet bewaren zal. Hij was opgevoed door een wachtmeester der huzaren — en dus is het te verwachten, dat hij de juwelen van de verheven keizer aan beuzelarij zal uitgeven. Aan grote slemppartijen en strooipartijen onder het gemene volk. Want, om een schat te bewaren moet men een zeer verheven heer zijn."

„Precies," beaamde heer Bommel. „Net als ik.... eh...." Hij beëindigde zijn zin niet. Er verscheen een nadenkende trek op zijn gelaat en toen boog hij zich blozend diep over zijn bordje.

EINDE VAN DIT VERHAAL

TOM POES EN DE ACHTGEVER

Dit is het laatste deeltje van de vier Tom Poes-boekjes, die op Niemeijer-waardepunten verkrijgbaar zijn.

Ook de deeltjes één, twee en drie zijn nog verkrijgbaar zo lang de voorraad strekt. Zie hiervoor de laatste binnen-pagina van dit boekje.

De avonturen van Tom Poes en Heer Bommel

No. 1 **Tom Poes en de Kniphoed**

No. 2 **Tom Poes en het Tijddeurtje**

No. 3 **Tom Poes en het Slaag-systeem**

No. 4 **Tom Poes en de Achtgever**

- Deze boekjes zijn nog verkrijgbaar zolang de voorraad strekt.

Zo krijgt u de beroemde Tom Poes-boekjes GRATIS thuis

- Doe **voor elk boekje** 12 waardepunten van Niemeijer Koffie en Thee in bijgesloten reeds geadresseerde envelop en sluit deze goed.
- Schrijf links bovenaan:
  Tom Poes No. .... (de nummers die U wenst).
- Schrijf op achterzijde **duidelijk uw naam en adres.**
- Postzegel van 12 ct erop en posten!

„ **De Avonturen van Tom Poes en Heer Bommel** "

worden beschikbaar gesteld door

THEODORUS NIEMEIJER N.V. TE GRONINGEN

KOFFIE - THEE - TABAK

